

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter vane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 10 „
1/4 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kafipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kafipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red teleznih, parnikov in poštah svet“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici, števil. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez depozitne naravnice se ne osvrnemo. Oglašni in posamične se računajo po Petin-vrstah: če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v upravnističnem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglaševanja odločamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglašje plačati loče Gorica. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamnica in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo 16 upravnističnemu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-80.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Ninski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matijevski v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Goriška realka — Potemkinski zavod.

Ako danes zopet povzdignemo glas, da izpregovorimo o neznosnih razmerah na goriški realki, moramo pred vsem natančno določiti naše načelno stališče nasproti vprašanju, ki so sedaj pereča na tem zavodu.

Odkar raste potreba po višji izobrazbi v naši deželi kakor po vsej državi, uvidevajo vedno širši sloji potrebo srednjih šol. Število dijakov na gimnaziji in na realki se veča od leta do leta iznenadno močno. Naše srednje šole sedaj niso več to, kar so bile še pred desetletji. Takrat so še bile šolske klopi na pol prazne in vlada je uredila pouk zgolj po svojih potrebah in željah. Da je med temi bila prva — skrb za nemščino in Nemce, to se ume samo po sebi. Tako je prišlo, da sta med nami dobili gimnazija in realka nemški učni jezik, da ni Nemcev ni v deželi, izven — gostov.

Odtlej so se razmere močno izpremenile. Šole sedaj niso več le zavodi, iz katerih pripravljajo vlada mladino, da bo kedaj služila njenim namenom (kakor semenišča služijo namenom hierarhije). Tudi se sedaj premaknjeno na drugo stran. Kajti zmagalo je spoznanje, da se ima urediti šolstvo po zahtevah in potrebah državljanov, ki šole vzdržujejo.

Radi pripoznamo, da so odločujoči vladni krogi v maračnem že krenili na novo pot. Kakor so prodrli novi nazori glede volilne pravice, glede združništva, glede važnih delavskih zahtev itd., tako si je vlada prisvojila tudi že v šolstvu marsikatero izmed plodovitih nazorov modernega socialnega razvoja. Zatorej je svež dih napredka zavel po vsej državi.

Ne le zdrava pedagogika, ampak pred vsem tudi dejanska potreba sedanjega življenja zahteva, da bodi učni jezik po šolah povsod materinščina mladine, ki išče izobrazbo. Upravičenost te zahteve je vlada v bistvu priznala. To pričajo šole s češkim, poljskim, rusinskim, hrvatskim in italijanskim učnim jezikom poleg nekdanj izključno le nemških šol. Le nasproti nam Jugoslovonom in zlasti nasproti Slovincem veljajo še nerabna stara, drugod že zapuščena načela in zlasti na Goriškem imamo srednje šolstvo še tako urejeno, kakor je bilo pred pol stoletjem, ko je kulturno življenje bilo še tesno omejeno in vse drugačno od sedanjega.

Dokler se ta uredba ne izpremeni, in dokler se nam ne izpolni vseskozi upravičena zahteva vsaj po slovenskih vzporednicah na goriški gimnaziji in realki, tako dolgo ne bomo prenehali ponavljati to zahtevo ob vsaki priliki in uporabljati vsa zakonita sredstva, da prisilimo vlado k preureditvi sedanjih načelno nevzdržljivih razmer.

Na goriški realki pa so zavladale zadnja leta še posebne neprilike, izvirajoče v dosedanjem, prežvelem nemškem sistemu. Vzpričo njih smo primorani, da v interesu učeče se mladine in staršev glasno in odločno zahtevamo, ne le da se odstranijo osebe, ki so jih povzročile, ampak da se obenem odpravi tudi ves trhlj zistem.

Razumen človek bi pričakoval, da vlada uredi nemško šolo v nemški deželi tako, da ponudi grenko jedro vsaj v mamljivi poslaženji prevlaki. To se pravi, mislili bi, da prikrbi šoli izbornega ravnatelja in izborne učne moči ter ustvari zavod, ki se odlikuje in priporoča po svoji upravi — kljub temu, da je postavljen na protipedagogiški temelj tujega učnega jezika. Z nekoliko skrbnostjo bi učne oblasti lahko ustvarile zavod, da bi se vsaj na videz opravičeno reklo: glejte Slovenci

in Italijani, vi pač ne zmorete takega vodeta in takih uzornih učnih moči; vaša mladina je v dobrih rokah, vi sami bi je ne mogli izročiti boljšim!

Ali kaj imamo v resnici namestu odličnega ali vsaj le nekoliko hvale vrednega zavoda? Na goriški realki gospoduje že nekaj let avnatelj, ki doslej še ničesa ni storil, kar bi mu naklonilo simpatije prebivalstva bodisi te ali one narodnosti. Pač pa se je potrudil, da je, ne umevajoč svojega položaja, odbil od sebe Italijane, Slovence in tudi Nemce z enako brezobzirnostjo. Kmalu ko je bil nastopil ravnateljsko mesto po zaslugi klerikalne protekcije, je razljudil mestno starešinstvo goriško, ker je v občevarju z njim usiljeval svojo nemščino, potem je začel svojevoljno prekoračevati proračun za realko, kolikor ga pokriva mestna občina, po mestu pa se je začelo, da so njegove nakane, upreči mladino v klerikalno organizacijo, razburile ves profesorski zbor zoper njega. Starše dijakov je odbijalo osorno, brezsrčno vedenje ravnateljevo, na šolsko mladino pa so se usule brezobzirne kazni kot poglavitno vzgojevalno sredstvo. Izključenja so prišla na dnevni red in baje so celo anonimne denunciacije dijakov prišle v čisti in rodile usodepolne posledice. Na drugi strani pa je hinavščina začela odpirati dijakom naklonjenost pobožnega ravnatelja. Lep zgled je začel dajati ravnatelj sam, ker so ga ljudje videvali, kako vstrajno hodi v cerkev, in si, stopajoč iz nje, na crkvenem pragu izteplje s hlač na kolenih prah in bolhe. Iz profesorskega zbora so začeli izginjati starejši izkušeni člani, ravnatelj jih je znal nadomestiti z mladimi supleni pristnega nemškega mišljenja in klerikalnega značaja, ki so brezpozojni pristaši ravnateljeve pičle olikanosti in razsodnosti, pa tem večje nadutosti in gospodstva željno stili in so kakor on sam prepričani, da

se ni čisto nič treba ozirati na to, da stoji nemška realka v nezemski deželi. Kakšne razmere vladajo po takih okoliščinah med člani profesorskega zbora in pa med njimi in ravnateljem, to si lahko mislimo. Dijaki se spogledujejo, ko vidijo, da razun Brechlerjev nikdo ne občuje z ravnateljem, in da tudi med profesorji ni sloge, ni spoštovanja, nego se srečavajo kakor tuji.

Ni čudo, ako je po takih za šolski zavod kvarnih in nedopustnih predpogojih dijaštvo v neznosnem položaju odločilo se za samopomoč in je v lanskem jeseni dalo duška svoji nevolji v hrupnih pouličnih demonstracijah, štrajkih in uporih. No, to pot ravnatelju ni bilo pripuščeno veselje, da bi se bil znesel nad dijaštvom s kaznimi. Višja šolska oblast je uvidela, da bi se z njimi ne dosegli pravi krivci, in je kaznovanje dijakov zabranila — vsaj drugače si nikdo ni mogel tolmačiti iznenadne popustljivosti nasproti dijakom. Kam vodijo take razmere, če ne do polne anarhije? Ravnatelju je prišel v teh britkih urah na pomoč jedino le skrajno nemško-nacionalni list „Grazer Tagblatt“. V št. 313. z 12. novembra 1907. je ta list objavil uvodni članek, ki ga je pisal bržkone eden ožjih pristašev ravnateljevih — saj drugi ljudje se zanj ne zanimajo. Na ta članek smo svoj čas opozorili tudi v „Soči“. Iz njega bruhla strastno sovraštvo zoper naše dijake in z grozo smo čitali nazore, ki jih najbrže imajo nemški odgojitelji, ki jim je izročena naša mladina na goriški realki. Dijake imenuje članek degenerirance, prostaško druhal i. t. d. Ali na to opozarjati sedaj ni naš namen. Tembolj pa opozarjamo na besedo, ki se je člankarju izmuznila v pero nehote in po bliskovo razjasnjuje razmere na goriški realki s čisto nepričakovane strani. Člankar namreč imenuje ta zavod „Potemkinska šola.“ Tako torej! Sedaj vemo, s ka-

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski pisatelj:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Prodajalne so bile prazne, hiše zaprte; vsakdo je hotel videti mladega kralja z njegovo materjo in zloglasnega kardinala Mazarina, katerega so tako čutili, da si ga je vsak želel videti.

Med to neizmerno množico je vladala največja prostost; vsa mnenja so se izražala tu odkrito, in iz njih je donel takorekoč upor, kakor je donel iz tisoč zvonov vseh pariških cerkva „Te Deum“. Mestno policijo je tvorilo mesto samo, nič grozečega ni prišlo, kar bi motilo koncert tega splošnega sovraštva ali vstavilo kako besedo v teh zabavljaških ustih.

Ob osmih zjutraj je prišel polk kraljevine telesne straže pod poveljstvom Guitanta in njegovega nečaka „ommingesa“; prišel je z bobni in trombami na čelu ter se razpostavil v vrsto od Palais-Royal-a do Notre-Dame; vse to so Parizani mirno gledali, ker so se vedno zanimali za vojaško godbo in blesteče uniforme.

Friquet je bil čisto nedeljsko oblečen, in pod pretvezo neke otekline, ki si jo je sam naredil s tem, da si je del v usta na eno stran polno črešnjevih

peškov, je dobil od svojega predstojnika Bazina dopust za cel dan.

Bazin se je sprva branil, ker je bil slabe volje, prvič zaradi Aramisovega odhoda, ker je bil odšel, ne da bi bil njemu povedal, kam; drugič, ker je moral strediti pri maši, ki se je pela v zahvalo za zmago, ki ni bila po njegovi volji. Bazin je bil fronder, kakor vemo; in ko bi bilo mogoče, da bi bil cerkovnik izostal od take svečanosti, kakor izostane lahko navaden strežnik, bi se bil Bazin gotovo obrnil do nadškofa z isto prošnjo, s katero se je obrnil Friquet do Bazina. Izprva se je torej branil. Kakor smo rekli, ker ni hotel ničesar slišati o dopustu; toda v Bazinovi navzočnosti je Friquetova otekline tako zrastle, da se je Bazin slednjič godrnjaje vdal, že zaradi tega, da reši čast cerkvenih strežnikov, katere bi tak grd obraz gotovo kompromitiral. Pri cerkvenih vratih je pljunil Friquet svojo otekline iz ust ter se namrdnil proti Bazinu tako imenitno, kakor se more le pariški potepuh, ki nadkriljuje v tem vse potepuhe celega sveta; v gostilni, kjer je služil, se je seveda izgovoril, da mora strediti pri maši v Notre-Dame.

Friquet je bil torej prost, in oblekel je bil, kakor smo že videli, svojo najdražjo obleko; zlasti je bila nekaj čisto posebnega in značilnega za njegovo osebo neke vrste čepica, napol srednjeveški baret, napol klobuk iz časa Ludvika XIII. Njegova mati mu je bila skrpala to čudno pokrivalo, in kar se tiče barv, ni ravno skrbno izbirala, bodisi da ji je primankalo enovratnega blaga, tako da je bilo to mostersko pokrivalo sedemnajstega stoletja na eni strani zeleno in rumeno, na drugi belo in rdeče. Toda

Friquet, ki je ljubil različnost barv, je imel vsled tega to čepico še rajši in še bolj ponosen je bil na njo.

Ko je odšel od Bazina, je stekel Friquet naglo proti kraljevi palači; prišel je tja ravno v trenutku, ko je polk telesne straže prikorakal na ulico, in ker je prišel Friquet samo zaradi tega sem, da ga vidi in čuje godbo, se je postavil pred prve vrste ter tolkel boben z dvema kamnitima ploščama, in ko se je tega naveličal, začel posnemati z usti trombo, kar je znal tako izborno, da je že večkrat želel pohvalo ljubiteljev posnemajoče harmonije.

Ta zabava je trajala od nasipa Sergents do trga Notre-Dame; Friquet je imel pri tem velikansko veselje, toda ko se je polk ustavil ter so se stotnije razpostavile ter se raztegnile vse tja v sredino mesta, tako da so segale do konca ulice Saint-Christophe, blizu ulice Cocatri, kjer je stanoval Broussel, tedaj se je spomnil Friquet, da ni še zajutrekoval, in začel je premišljevati, kam bi krenil, da izvrši to važno dnevno opravilo, in ko je stvar temeljito premislil, se je odločil, da bo svetnik Broussel trpel stroške njegovega zajutreka.

In takoj se je spustil v tek, prišel ves zasoplen pred svetnikova vrata ter glasno potkal.

Njegova mati, stara služkinja Brousselova, mu je prišla odpret.

— Kaj pa iščeš tu, nepridiprav, mu pravi, in zakaj nisi v Notre-Dame?

— Bil sem tam, mati Naneta, pravi Friquet, a videl sem, da se vršijo stvari, o katerih treba obvestiti gospoda Broussela, in z dovoljenjem gospoda

kšnimi sredstvi se skuša to nemško šolo pri nas vzdrževati!

Saj se spominjamo, da so pred leti stalno prihajale v javnost tožbe, da so učni uspehi na realki nenavadno slabi, da leto za letom pade ogromno število dijakov, in da se staršem zaradi tega po nepotrebnem veksajo stroški za šolanje sinov, in da mladina izgublja cela leta zlatega časa istotako brez potrebe le nemškemu učenemu jeziku na ljubo. — Mahoma pa so izginile te pritožbe, in šolska izpričevala so začela izkazovati ugodnejše vspehe. — Sedaj vidimo, kako se je priredila ta izprememba. Napravili so — Potemkinsko šolo! Šolo za slepilo javnosti, staršev in mladine! S katerimi sredstvi so to dosegli, tega ne moremo preiskovati, vidimo pa le to in prav jasno, da se varanje ni moglo vzdrževati dolgo. Niti ta pripomoček ni pomagal, da so nastavili za ravnatelja pristnega pobožnjaka, torej enega iz tiste vrste ljudi, ki so najbolje razumejo na hinavstvo in slepljenje! Nenormalni odnosi so z vsoto silo izbruhnili na dan z demonstracijami lanske jeseni in odlej se noče več povrniti na realko tisti mir, ki je temeljni pogoj uspešnem delovanju šolskega zavoda. Ob sklepu zimskega polletja so seveda tudi že izginili tisti ugodni učni uspehi, ki so poprej nekaj let slepili navzgor in navzdol.

Ni brez pomena, da je goriški realki dal priimek »Potemkinska šola« pristen Nemec. Doslej so namreč vsi glasovi zoper sedanjo uredbo realke prihajali le od Slovencev in Italijanov. Sedaj pa vidimo, da celo Nemci nimajo ugodnega mnenja o njej in jo smatrajo za nevzdržljiv nestvor, ki vara mladino in starše, in vara davkoplačevalce, ki morajo trositi leto na leto tisočake za šolski zavod, ki je tako temeljito za vožen, da na nobeno stran ne doseže željenih uspehov.

Mi pa hočemo učni zavod, ki bo vstrežal potrebam ljudstva in bodo vspehi vredni žrtve zanj. Kratkotermine bomo več trpeli, da nas bodo še dalje sleparili s Potemkinovo vasjo ter — uničevali našo mladež.

Novi deželni zbor naj izpolni svojo nalogo in — dolžnost tudi v tem oziru. Ni dvoma, da se bomo tudi res korenito bavili v deželnem zboru z vprašanjem naših srednjih šol, prav posebe pa še z našo realko. Prav korenito posvetimo v to sršenje gnezdo!

Stariši, ki so se obrnili po podžupanu Bombig-u na naučno ministertvo, so poslali prepis svoje pritožbe tudi meni s prošnjo, da se pridružim delovanju za končno ureditev naših srednjih šol v Gorici. — Srčno rad!

Upam, da nas najde prihodnje zasedanje deželnega zbora že vse pripravljeno.

A. Gabršček.

Pozor!

Samo »Tempel« in »Styria« vreca sta kot rogaška kisa voda postavno zavarovana. Vsi drugi izdelki, ki nosijo znak »Tempel« ali »Styria« ter so kot »Roitscher« v prometu naj se zavrnejo. Deželno oskrbnitvo vrelec v Rogški Slatini. Zaloga pri g. A. Jeretiču in A. Seppenhoferju v Gorici.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Iz Zatomina. — »Primorski list« me je pred kratkim napadel, da sem se izrazil, da ni ne pekla ne Boga, ker pa seveda ni res. Res je, da sem volil napredne kandidate. Klerikalci pa podtikajo vsem onim možem, ki ne volijo, kakor oni sami hočejo, da nimajo nobene vere, kričijo brezverski agrarni in liberalci, toda slabo so poučeni; vsakega izdajo pezdri iz očesa, sami pa imajo bravo v svojem očesu. Kdor ni volil Brecljuna, Pavletiča in Fona, ni več po sodbi klerikalcev kristijan. Toda Bog je prepustil sodbo samemu sebi, dopisnik »Prim. lista« se pa zaletava v mene in me sramoti, ko bi vendar lahko vedel, kako dobro me poznajo Zatominci in cela tolminska občina. Kdor tako piše, kakor dop. v »Prim. listu«, ne more verovati ne v Boga in ne v peklo, ker se ne boji kazni za blatenje poštenih ljudi.

Ivan Rutar.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kanala. — Naša sodnija je po odhodu sodnika gosp. Mašera v Gorico prava zapuščena sirota. — Novega sodnika g. Fabijana še ni iz Kobarida. Nadomeščuje ga neki sodni pristav iz Gorice, ki se pa nič ne briga za sodnijo. Ubogi avskultant Korsič je zdaj vsa naša sodnija; on naj dela čudeže. Voditelj sodnije pohaja, le v sodniji ga ni najti! — In za tako pohajkovanje dobiva poleg plače še dnevno doklado za nadomeščanje!

Čujemo, da se ta sodni pristav poganja za mesto sodnika v Bolcu. Nu, čestitali ne bomo Bolčanom, ako ga dobijo.

Domače vesti.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — V restavraciji »Stravs« v Podbrdu zbrani agrarci in naprednjaki so zložili 6-40 K. Prof. Niko Omersa je prispeval za april 1 K. Na račun mesecnine je prišlo 10 K. Ana Pavlin iz Robiča je poslala 13-20 kg fižola in vrečo komprij, Ročinci pa so nabrali 4 m³ drv. »Goriška ljudska posojilnica« je darovala 200 K.

2 vreči krompirja je poslal g. župan kanalski in deželni poslanec A. Kriznič.

Prometljen je asistent državne železnice Avgust Šemč iz Gorice na Jesenice.

Šed v Sv. Križu. — Poslanca gg. Gabršček in Štrekelj sta sklicala shod svojih volilcev v Sv. Križu prihodnji ponedeljek ob 3¹/₂ popoldne v dvorani gostilne gosp. Ferjantiča.

Dnevni red:

1. Naš politični položaj po dokončanih deželnozborskih volitvah.

2. Želje in težnje volilcev z ozirom na delovanje novega deželnega zbora.

Veselo vstajenje. — Nimamo navade, pisati sentimentalne članke ob Velikonočnih praznikih, ali letošnjega vstajenja pa se vendar moramo spominjati. — Kristus je vstal iz groba, vstalo je pa tudi naše ljudstvo iz groba, v kateri so ga bili pahnili klerikalci. Hud boj se je bil, in po trdem naporu so bili sovražniki na vrhu poraženi. Vstajenje! Dvojna spomlad! Kako je pomembno to ljudsko vstajenje, kaže najbolje jeza, ki trese klerikalce od generala do zadnjega prostaka. Ob vstajenju so pobiti. Sicer govoričijo nekaj o vstajenju, ali tako, da se na prvi hip pozna, da sami ne upajo več na pravo vstajenje. — Zato pa se mi toliko bolj veselimo vstajenja našega ljudstva, veseli se ga naše ljudstvo, ki prosteje diha ter misli na lepšo bodočnost. Ob veselju radi vstajenja se poraja toliko večje veselje do pravega narodnega dela. Ob takih občutkih obhajamo veselo vstajenje, na dejaje se, da to privabi v naš tabor tudi velik del onih, ki še zapeljani stojijo v črnem taboru. Kadar vstanejo tudi ti, potem bomo obhajali še toliko slavnejše vstajenje...

Deželni odbor je poslal vsem občinskim upravam naše dežele sledečo okrožnico (2./IV. 1908. št. 2945.). »Z ozirom na eventualno zakonodajno skicjo o podpiranju družin tistih neaktivnih vojakov, ki se pokličejo k orožnim vajam, vabijo se občinske uprave, da naznanijo deželnemu odboru, kakšne zneske so plačale leta 1907. kot podpore ubožnim družinam vojakov, poklicanih k orožnim vajam, in koliko je poprečno odpadlo na vsako družino.

V obče je navesti škodo, ki jo imajo ubožne družine, ker jim je odvzeta pomoč za delo sprostih sinov, vsled česar se morajo zatekati k javni občinski milodarnosti. To hoče deželni odbor vedeti, da bode mogel podkrepiti pri c. kr. vladi prošnjo za podporo

v svrhu, da se ublažijo slabe gospodarske posledice zgoraj omenjenih družin!

Lepi in poučni morajo biti odgovori raznih županov v tem oziru. Slučajno nam je prišel v roko odgovor jednega županstva iz naše goriške okolice. Priobčujemo ga v celoti. Glasi se:

»V tukajšnjem županstvu so mladi vojaški obvezanci večinoma ali skoraj izključno rokodelski pomočniki, a mnogi tudi že samostojni mali obrtniki. Ako gre takšen mlad rokodelc k orožnim vajam, se tačas njegova družina preživlja zelo skromno — večinoma na osebni kredit. Umljivo, da mora potem plačevati ta dolg le vojaški zavezanec. Tako se revež vse leto trudi in peha, da poleg drugih življenjskih potreb poplača še ta dolg, katerega je družina napravila na njegovo rame ob času orožnih vaj.

Ako pa je vojaški zavezanec samostojen mal obrtnik n. pr. pri nas čevljar, mora za dobo orožnih vaj prekiniti s svojo obrtjo, vsled česar se ne more nikdar povspeti do boljšega blagostanja. Ako ima kakšnega pomočnika ali vajenca, mu mora tačas službo oziroma nauk odpovedati, in ko se vrne z orožnih vaj, pa ne more najti drugega pomočnika ali vajenca, ker sta si prejšnja med tem že poiskala rajše stalnega gospodarja. Tudi zgubi vsled tega svoje klijente, katere je le težko najti v sedanji trgovski konkurenci. Jednake razmere bodo najbrže povsod v obrtnih krajih. V varstvo male obrti treba je popolnoma odstraniti te orožne vaje, ker zavirajo razvoj mladih delavnih malih obrtnikov.

Glasom ukaza z dne 10. februarja t. l. št. III. 12006. ex 1907. namerava c. kr. ministerstvo za deželno brambo kolikor le more goče pospeševati prostovoljne strelne vaje črnovojakov na deželi. Ali bi bilo nemogoče, vpeljati kaj podobnega mesto sedanjih orožnih vaj, ki so v občutno škodo vseh slojev avstrijskega prebivalstva?

Tako to okoliško županstvo. Govorilo nam je iz srca in iz vsake besede se zrcali plemenita želja tega županstva: koristiti svojim občinarjem. Radi bi čitali kakšno tako poročilo iz katerih naših kmetijskih občin, in celo upamo, da nam ga kdo pošlje. Sploh pa je zadnji čas, da se odstrani te vojaške vaje. Nadomestijo (ako že morajo biti) naj se s primernimi vojaškimi kurzi v vsakem večjem kraju po državi. S tem bi se najlepše proslavilo 60-letni jubilej vladanja našega vladarja. Poslanci, na delo!

(Dalje v prilogi.)

Edino pristni THIERRY-JEV BALSAM

z varstveno znamko nuna v zeleni obleki. Razpošilja se v najmanjši množini steklenica velikost 12/2 ali 6/1 ter 1 patentovana steklenica za družino, primerna za na potovanje za K 5.—. THIERRY-JEVO centifolijino mazilo. Razpošilja se najmanj 2 dozi za K 3 60. Zavojnica se ne računa. To povsod znano domače sredstvo se rabi proti slabostim v želodcu, zgagi, krču, kašlju, zaščitju, vnetju, za rane itd.

Naročila in nakaznice je nasloviti: A. Thierry, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogški-Slatini. — Zaloga skoro po vseh lekarnah.

Bazina, saj veste, mati Naneta, Bazina, cerkovnika, sem prišel h gospodu Brousselu.

— In kaj hočeš povedati gospodu Brousselu, spaka ti?

— Govoriti hočem z njim samim.

— To ne gre, sedaj je pri delu.

— Torej počakam, odvrne Friquet, da se to uredi tem bolje in da izkoristiti svoj čas.

In odšel je naglo po stopnicah, mati Naneta pa je stopala počasi za njim.

— Toda kaj hočeš vendar gospodu Brousselu? ga vpraša vnovič.

— Povedati mu hočem, zavpije Friquet na vso moč, da prihaja sem cel polk telesne straže; no, ker sem čul povsod praviti, da je slabo zapisan pri dvoru, sem ga prišel obvestit o tem, da se bo vedel varovati.

Broussel je čul fantovo vpitje, in ker mu je bila vseč njegova velika skrbnost, je prišel dol v prvo nadstropje; zakaj delal je res v svojem kabinetu v drugem nadstropju.

— Hej, prijatelj, pravi Broussel, kaj nas briga telesna straža! Kaj si neumen, da delaš tak šunder? Kaj ne veš, da je to taka navada in da se ta polk vedno postavi v špalir, kadar prihaja kralj?

Friquet se naredi začudenega, in sukaje svojo čepico med prsti, pravi:

— Nič ni čudno, da vi to veste, gospod Broussel, ki veste vse; toda jaz nisem vedel, Bog mi je priča, in mislim sem, da vam ustrezem. Ne smete biti hudi name zaradi tega, gospod Broussel.

— Nasprotno, prijatelj, nasprotno! Tvoj trud mi je vseč. Naneta, pošlčite tiste aprikoze, ki nam jih je poslala včeraj gospa Longueville iz Nofy-ja, in dajte jih nekaj svojemu sinu, pa kos mehkega kruha zraven!

— O, hvala, gospod Broussel, pravi Friquet hvala, ravno aprikoze imam zelo rad.

Broussel je odšel nato k svoji ženi ter vprašal po zajutreku. Bilo je ob pol desetih. Svetnik je stopil k oknu. Ulica je bila čisto prazna, toda od daleč je bilo čuti kakor šumenje naraščajoče plime vrvenje ljudskih množic, ki so se zbirale okoli cerkve Notre-Dame.

To šumenje se je podvojilo, ko je prišel d'Artagnan s stotnijo mušketirjev ter se postavil ob cerkvenih vratih, da bi vodil častno službo v cerkvi. Rekel je bil Porthosu, naj porabi priliko ter si ogleda to ceremonijo, in Porthos, ves v bleščeči opravi, je zajahal svojega najlepšega konja kot častni mušketir, kakršen je bil pogosto d'Artagnan. Seržant te stotnije, star vojak izza španskih vojsk, je spoznal Porthosa, svojega tovariša, in seznanil je brž vse one, ki so bili pod njegovim poveljem, o slavnih činih tega velikana, ki je bil ponos nekdanih trévilskih mušketirjev. Porthos ni bil le dobro vsprejet pri tej stotniji, gledali so ga celo vsi z občudovanjem.

Ob desetih je naznanil strel iz topa v Louvru kraljev odhod. Množica se je zganila, kakor drevesa, kadar kloni vihar njihove vrhove, in završalo je za nepremičnimi stražami. Slednjič se je prikazal kralj s kraljico v pozlačeni kočiji. Deset drugih kočij se je peljalo zadaj, v njih so sedele častne dame, častniki kraljeve hiše in cel dvor.

— Živel kralj! zadoni klic od vseh strani.

Mladi kralj je pogledal resno skozi okno kočije, napravil še dovolj hvaležen obraz, ter celo lahko pokimal z glavo, na kar so se podvojili klici množice.

Sprevod se je pomikal počasi, skoro pol ure je rabil od Louvra do trga Notre-Dame. Ko je prišel

do tu, se je izgubil polagoma pod neizmerne oboke temne katedrale, in služba božja se je pričela.

V trenutku ko je dvor dospel na mesto, je zapustila kočija s Commingesovim grbom vrsto dvornih kočij ter se pomikala počasi proti koncu ulice Saint-Christophe, ki je bila čisto zapuščena. Tu so stopili štirje stražniki in podčastnik, ki so spremljali kočijo, vanjo ter jo previdno zaprli; nato je začel podčastnik gledati skozi majhno odprtino tja po ulici Cocatrix, kakor da pričakuje od tam nekoga.

Vse je gledalo ceremonije okoli cerkve, tako da ni nihče zapazil kočije in ne onih, ki so se tako previdno zaprli vanjo. Friquet, kateri edini bi jih bil mogel zvohati, ker je njegov pogled vedno pazno živgal naokoli, je bil zlezal na streho neke hiše pred cerkvenim preddvorom, da povzije tam svoje aprikoze. Od tu je videl kralja, kraljico in Mazarina, in slišal je mašo, kakor da bi stregel pri njej.

Proti koncu maše je rekla kraljica polglasno Commingesu, vidé, da je stal poleg nje ter pričakoval, da mu ponovi povelje, ki mu ga je bila dala že pred odhodom iz Louvra:

— Pojdite, Comminges, in Bog z vami!

Comminges odide takoj iz cerkve ter krene v ulico Saint-Christophe.

Friquet je videl tega lepega častnika, spremljanega od dveh stražnikov, in hotel je iti za njim, to pa s tem večjim veseljem, ker se je ceremonija že končavala in je kralj v tem trenutku že sedel v svojo kočijo.

Komaj je zagledal podčastnik v ulici Cocatrix Commingesu, ko je nekaj zašepetal kočijažu, na kar je ta takoj pognal konje ter se vstavil s kočijo pred vrati Brousselove hiše.

Za delavce. — Na Ogrskem potrebujejo mnogo delavcev za zgradbo železnice. Potrebuje se priproste delavce in minérje. Navadni delavci imajo dnuje 1 K 70 v do 2 K, minérji 4—5 K na dan. Rabi se 200 delavcev. Kdor ti žel tje, naj se zgasi pri Jožefu Lakoviču št. 5. v Doberdobi, pošta Tržič (Monfalcone). Kakorhitro se zbere zadosti delavcev, odidejo na delo. Vožnja tje je brezplačna. Oglasiti se ja pismeno ali ustmeno.

Sama blavičina! — Zadnji „Prismojenec“ moli na prvi strani o vstajenju ter dviga hinavsko proti nebu oti — na vseh drugih straneh pa nesramno obrekuje, žali in grdi ljudi. Samo zabavljanje in obrežovanje za avod pa hinavščina! Tak je pač „Prismojenec“ vedno. Pomilovauja so vredni oni, ki so naročeni na ta list ali ga trpijo v hiši, ko ga jim vsiljujejo brezplačno!

Velik javni shod v Biljah sklicuje Narodna delavska organizacija iz Trsta na ponedeljek 20. t. m. v prostorih Jos. Nemca. Shod se bo vršil ob 4. pop.

Dnevni red: 1) Pomen nar. delav. organizacije; 2) Slučajnosti. Delavci, udeležite se tega shoda polnoštevilno.

Nunc z Vogrškega, ki se kmalu preseli v Kaval, hoče po vsej sili zapustiti najslabše spomine za seboj. Že tako ga imajo na Vogrskem v želodcu; sedaj pa je tožil nekoga kmeta, ki mu je bil dolžan na najemščini; zakaj? zato, ker je mož volil naše kandidate. Napravil mu je nunc precej troškov, vse vsled ljubezni do bližnjega! — ali kmet mu je sedaj vse plačal. Sedaj je Beriot sit!

Poslanec Fon zopet „na delu“. — Že drugič je stavil Fon neki predlog, po katerem hodi užiti pristo prosto vino, ki ga rabijo gostilničarji po deželi zase in delavce. Seveda zopet hvala Fonu! — dasi so stavili take predloge že mnogo prej nego Fon naši poslanci. Fon je vedno zadej! — V „Gorici“ so poročali, da je stavil tak predlog Fon, v „Prismojencu“ pa so pritisknili zraven še Gregorčiča! Sama farbarija in pesek v oči! Krčmarji po deželi vedo, kako drugače nesramno in grdo zmerjajo krčmarje po farovski listih! Kateri bo verjel, da jim hotejo sedaj pomagati?!

Tri slike je razstavil v Gabrščekovi knjigarni v Trgovskem Domu g. M. Klemenčič iz Ajdovščine. Vse tri slike kažejo talent slikarja g. Klemenčiča; ugaja zlasti slika ob Soči pri Solkanu. Druga nam predstavlja zahod solnca, tretja pa nas vede v Trst ob morje. Slike so na prodaj.

Umrli je, 77 let star, Jos. Faganel, bivši deželni poslanec, župan v Oseku.

Hranilnica in posojilnica v Rihembergu je posegala menda med vsemi klerikalnimi posojilnicami najglobokeje v volilno borbo. Pa še sedaj ne miruje.

Nekemu članu je pisala tako-le pismo: „Svoječasno Vas je posojilnica opozorila, da je Vaša zadolžnica pretekla in jo je bilo treba bodisi ponoviti ali izplačati. V odgovor ste pustili napisati na naslov

posojilnice surovo, resniel ne odgovarjajoče pismo. Navzlic temu, Vam je posojilnica dovolila zadolžnico ponoviti. Nedavno pa je bil v „Soči“ in „Primorcu“ naslovljen na posojilnico napad, ki izvira naravnost ali nenaravnost od Vas. S tem ste prekršili dolžnosti člana, vsled česar Vas odbor na podstavi § 5. 1. odst. pravil izključi iz članstva podpisane posojilnice. Ob enem Vam odpove posojilo, v smislu tozadevnega odstavka zadolžnice ki se glasi:

„Upnici izrečno dajem tudi pravico, posojilo z vsemi pripadki vsak čas brez kake odpovedi izterjati in sicer tudi tedaj, če bi rok, za katerega bi obresti naprej plačal, še ne bil potekel, seveda v i. t. d.“

Vabimo Vas, da tekem treh mesecev od današnjega dne naprej, poravnate dano posojilo.

Na Vaše oslarije (ali bolje Vašega zabitega pisarja) ne odgovarjamo. Bilo bi to naravnost „nezaslišano“. Brez druzega!

Z primernim spoštovanjem
Hranilnica in posojilnica
v Rihembergu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.
Rihemberg, 13. aprila 1908.

Seveda si je posojilnica izmislila, da je oni mož v zvezi z dopisom v „Soči“. Tiste „oslarije“ so seveda britka resnica. To kaže najbolj velika srditost, ki preveva pismo. Pisar v katoliški posojilnici pa ni imel poguma, postaviti svoje katoliško ime pod pismo. Slab junak!

Treba bo storiti primerne korake, da možje pri rihemberški klerikalni posojilnici ne bodo imeli več volje surovo napadati ljudi ter delati pristransko! Druzega ne rečemo nič.

„Razbijalo se je srce razpelo.“ — Tudi „Primorski List“ je prinesel izjavo 7 s Slapa, ki izjavljajo, da ni nič res, da bi bil Štefan Gruden s Slapa prelomil oziroma vrgel na tla sv. razpelo.

Klerikalci so grdo lagali in „Gorica“ je grdo lagala. — Ali rabili so laž o razbitem razpelo pri volitvah prav na široko. Ne le po Slapu, ampak daleč na okoli po Tolminskem, po Knežščini, okoli Čepovana in po trnovski planoti so kričali klerikalci, da je neki liberalec razbil sv. razpelo. Sedaj pa se je pokazalo, da je vse to grda laž. Klerikalci so si kar izmislili nekaj ter potem lagali naprej. S takimi sredstvi so delali farovski ob minulih volitvah.

Že zopet Petrov novič! — Naš nadškof in knez Francesco Borgia je zaukazal v pastirskem listu nabiranje „Petrovega novičiča“ za ubogega papeža, ki strada ter je v ječi v Vatikanu. Škof pravi, da je rimska stolica v denarnih stiskah ter da treba papeža podpreti. — V resnici pa rimska stolica ni v nikakih denarnih stiskah. V Vatikanu imajo na milijone denarja, toliko denarja imajo, da od italijanske vlade niti nočejo ponujana denarja. — Sedaj pa naj bi revni goriški Slovenci štel novce za papeža, ki sedi na milijonih ter izdaja le za

življe in postrežnice za svojo obleko 250.000 K na leto. — V takih „stiskah“, kakr je papež, bi bil rad marsikedo! Zato pa jih zasluži trikrat po 25 na dan, kdor da je en novčič za bogatina v Vatikanu.

Gospoda župana v Devinu jemlje v zaščito „Prismojenec“ ter ga prištevja med pristaše Stranke Ljudskih Slepjarjev. Ne verjamejo, da bi župan v Devinu kar drl pod črno komando! V devinski občini drži klerikalizem še pokonci le duhovščina, ali ljudstvo, kar je še zapeljanega, mora spoznati, da je politika S. L. S. pogubonosna za slovenstvo. Drugi to že jasno vidijo. Zato se nadejamo, da prihodnjč ne bodo več klerikalci na krmilu v devinski občini. — Kaj tišči kaplan Švara in pa oče Korle Perinčič naj bi še gospodarila na Devinščini?!

„Protikrščanski članki.“ — Farovski listi se zaganjajo v „Sočo“, da priobčije „protikrščanske članke“. Seveda protikrščanskih člankov v resnici „Soča“ ne priobčuje, ali če bi klerikalci ne podtikali nam protikrščanskih člankov, kako pa naj vpijejo, da je „Soča“ brezverska ter da piše proti cerkvi?

Protikrščanski članek po pameti farovških matadorjev je vsak članek v „Soči“, ki se bavi s kakim politikujočim nuncem. Če se kakega takega človeka ošteje, je tak članek protikrščanski. Če se pove, kako nesramno izkoriščajo cerkev in vero v politične namene, kako divjajo po cerkvah in spovednicah, so taki članki protikrščanski. Če se pove, da dela kak nunc pohujšanje, da ima otroke, je tak članek protikrščanski. Če se prime kako farovski gospo Perpetuo za dolgi jezik, je tak članek protikrščanski. Če se na pr. pove bridko resnico, da je bil nadškofijski ordinarijat v Gorici za časa volitev agitacijska pisarna Stranke Ljudskih Slepjarjev, je to strašno protikrščansko, pa če je še tako resnično. In tako dalje!

Take „protikrščanske članke“ piše „Soča“.

Jo, pa takih „protikrščanskih člankov“ bo še strašno veliko, ker se politikujoči nunci s škofom vred ne mislijo nič poboljšati. Ali bodo še kričali! Pa naj le! Samo da jim ne bo škodovalo!

Da bi molčal! — Pevmski kurat Janez Nepomuk se je dolgo časa jezil po Pevmi radi resničnih dopisov v „Soči“, potem je končno skoval siroten dopis ter ga izročil „Prismojencu“. Naj bi rajše molčal, čemu se štuli v „Prismojencu“, ko se samo blamira. Pa cekine ponuja. Aj, aj! Znamenje, da se mu presneto dobro godi. Pevmčani nimajo cekinov, da bi jih ponujali. Kurat Janez Nepomuk jih ponuja. Aj, aj! Zaletelo se mu je, da se je izdal po geslu: rečem ti, da mi ne porečeš. Citira: „mundus vult decipi, ergo decipiatur“. (Svet hoče biti varan, naj se ga torej vara!) Po tem se ravna politikujoči nunci. Ali ni med njimi tudi pevmski kurat Janez Nepomuk? Aj, aj! Svojo dolgo pa neokusno klobaso v „Prismojencu“ je zavezal z modrim stavkom: „Sicer pa „Sočina“ pšice

ne-ranijo in ne skéle“. Nò, čemu pa potem toliko ropotanja po Pevmi in po „Prismojencu“? Nam pa se zdi, da so ga pšice precej zadele; pa so še pripravljene, če ne bo posnemal Janeza Nepomuka! Aj, aj!

V Biljah so darovali na občnem zboru katoliške hranilnice in posojilnice na predlog kurata Abrama 100 K tamkajšnjemu „Katoliškemu izobraževalnemu društvu“. 100 K pojde v — poneumnevanje ljudstva. V „Primorskem listu“ pa še pravi, da naj Bog povrne Abramcu za to dobro delo! Slabo delo so storili tisti, ki so potrdili znesek. Še kesali se bodo, kadar se zavedo, kako nespametno so metali denar sebi v škodo!

Inerato pridno lovijo klerikalci pri slovenskih trgovcih in pri obrtnikih, četudi sami podpirajo le tujce. — Ali vedno ima prednost pred Slovenci laški botegar iz Krojaške zadruge. Tega priporočajo povsodi, na raznih straneh, zastoj, Slovence pehajo pa na zadnjo stran za drag denar. Le poglejte današnjo „Gorico“ in zadnji „Prim. list!“ — Inserati v katoliških listih že tako ne izdajo nič (škoda za denar!) zraven pa še očitno protežiranje laškega botegarja! Pametni so oni, ki mečejo denar proč za inserate v farovških listih!

Kamenje moče na grob 80-letnega starčka umazani „Prismojenec“. Poroča, da je zadele v Čepovanu nekoga 80-letnega moža kap ter da je umrl nagle in neprevidene smrti. Potem pa s hudobnim namenom omenja, da je šel rajnki pri volitvah za državni in deželni zbor proti klerikalni stranki. Hinavec vsklika končno: Bog bodi milostljiv njegovi duši! Mož ni storil nič takega, da bi bil zaslužil, da kdo pljuje na njegov grob. Če ni šel s farovško stranko, je to dokaz, da je bil starček vedrega uma, ki je hotel dobro vsem, pred vsem kmetu, kateremu pa nočejo dobro politikujoči duhovni. — Nagle in neprevidene smrti je dosti povsodi. Kardinal Missia je tudi umrl nagle in neprevidene smrti. Če namigavajo glede jednega tako skrivnostno na božji prst, zakaj bi ne veljal božji prst tudi za drugega? Saj pred Bogom smo vendar vsi jednaki! — Lani je umrl nagle in neprevidene smrti pod kolesi železnice tik Gorice neki zagrizen klerikalni agitator. Zakaj takrat niso namigavali na prst božji? Seveda njihovega človeka more zadeti le nesreča. Prst božji imajo le v izrabljanje v politične namene proti naprednjakom in na grob pljunajo, če treba tudi o velikonočnih praznikih, možu, ki ni hotel stati v klerikalnih vrstah. Od klerikalnih izpriencev seveda ni kaj drugega pričakovati. Ali najbolj zaničljive, najperfidnejše, v najgrši luči, prave podleže in ničvredneže se kažejo takrat, kadar se zaganjajo v mrtve! Fej takim izvržkom!

Iz Ozeljanc smo dobili pred časom dopis, ki se obrača proti tamkajšnjemu nadučitelju Likarju ter ga slika z raznih strani. Dopisja v celoti ne priobčimo, svetujemo pa Ozeljancem, naj se pobrigajo na pristojnih mestih ter naj pokažejo Likarju, da ga

Comminges je potrkal na vrata v istem hipu, ki se je vstavila kočija pred njimi.

Friquet je počakal za Commingesovim hrbtom, da se odpro vrata.

— Kaj iščeš tu, fant? ga vpraša Comminges.
— Čakam, da grem potem h gospodu Brousselu, gospod oficir! odvrne Friquet v tistem neumnem tonu, ki je lasten pariškemu pobalinu ob takih prilikah.

— Torej stanuje vendar tu?
— Da, gospod.
— V katerem nadstropju?
— V celi hiši, odvrne Friquet; hiša je njegova.
— Toda kje je navadno?
— Kadar dela, je v drugem nadstropju, toda k obedu pride v prvo; sedaj je gotovo pri kosilu, ker je ravno poldne.
— Prav, odvrne Comminges.

V tem so se vrata odprla. Častnik je izvedel od lakaja, da je Broussel doma in da res ravno obeduje. Comminges je odšel za lakajem, Friquet pa za Commingesom.

Broussel je sedaj pri mizi s svojo družino; pred njim je sedela njegova žena, ob straneh njegovi dve hčeri, na koncu mize pa njegov sin Louvières, katerega smo že videli takrat, ko se je pripetila svetniku ona nezgoda, od katere pa je že popolnoma okreval. Bil je zopet čisto zdrav, in užival je s slastjo lepo sadje, ki mu ga je bila poslala gospa Longueville.

Ko je hotel lakaj odpreti vrata, da bi naznanil Commingesov prihod, ga je ta prijel za roko, odprl sam vrata ter stal hipoma pred tem družinskim omizjem.

Prihod tega častnika je Broussela nekoliko dir-

nil; toda ko je videl, da je prijazno pozdravil, je vstal ter mu odzdravil.

Vendar pa je bilo vkljub tej obojestranski uljudnosti čitati vznemirjenje z obrazov žensk; Louvières jo silno prebledel ter čakal nestrpno, da bi začel častnik govoriti.

— Gospod, pravi Comminges, na krajevo povelje prihajam k vam.

— Dobro, gospod, odvrne Broussel. Kako povelje je to?

In iztegnil je roko.

— Povelje imam, da se polastim vaše osebe, gospod, pravi Comminges, vedno v istem tonu, z isto uljudnostjo, in če mi blagovolite verjeti, prihranite si trud, ne čitajte tega dolgega pisma in pojdite z menoj.

Ko bi bila udarila strela med te mirno zbrane ljudi, bi ne bila napravila strašnejšega učinka. Broussel se je umaknil nazaj ves trepetajoč. Bilo je nekaj groznega, če je bil človek v tem času zaprt vsled kraljeve nenaklonjenosti. Louvières je že hotel planiti po svoj meč, ki je ležal na nekem stolu v kotu sobe; toda pogled Broussela, kateri ni zgubil glave v sredi te zmešnjave, ga je odvrnil od tega obupnega čina. Gospa Broussel, ki jo je ločila široka miza od soproga, je pretakala solze, hčerkici sto držali očeta objeteja.

— Pojdimo, gospod, pravi Comminges, podvizajmo se, kralju se treba pokoriti.

— Gospod, pravi Broussel, jaz sem slabega zdravja in ne morem v takim položaju v ječo; prosim od-mora.

— Ni mogoče, odvrne Comminges, povelje je formelno in se mora takoj izvršiti.

— Ni mogoče! vsklikne Louvières; gospod, pazite, da nas ne spravite v obup.

— Ni mogoče! zavpije hrpav glas v kotu sobe. Comminges se obrne ter zagleda Naneto z metlo v roki; njeni oči so srdito žarele.

— Naneta, bodite tiho, prosim vas, pravi Broussel.

— Jaz naj bom tiho, kadar hočejo ukleniti mojega gospoda, oporo, osvoboditelja, očeta ubogega ljudstva! To bi bilo! Poznate me še... Odpravite se od tod! pravi Commingesu.

Comminges se nasmehne.

— Gospod, pravi nato Brousselu, recite tej ženski, naj molči, in pojdite z menoj!

— Jaz, jaz da bi molčala! vsklikne Naneta; o, da, treba bi bilo pač nekoga drugega, ne vas, vi lepi kraljevi tiček! Boste videli!

In Naneta se skloni skozi okno ter začne vpiti na ves glas, tako da so jo lahko čuli do cerkve Notre-Dame:

— Pomagajte, pomagajte! Svetnika Broussela hočejo ukleniti. Pomagajte!

— Gospod, pravi Comminges, povejte takoj odkrito: ali hočete ubogati ali se hočete puntati kralju?

— Saj ubogam, saj ubogam, vsklikne Broussel, hoté se otresti objema svojih hčera ter pomiriti s pogledom svojega sina, ki je bil vsak trenutek pripravljen braniti z orožjem svojega očeta.

— Torej ukažite tej starki, naj molči! pravi Comminges.

— A, starka! zakliče Naneta.

In znova začne še glasneje kričati, drže se z rokama za omrežje okna:

(Dalje pride.)

ne marajo, tako, da res odide nato iz Oze-
ljana. Kaj pomaga samo trgati ga v listu,
drugače pa imeti obzire do njega! V Oze-
ljanu mu treba pokazati, da naj gre,
potem menda že pobere svoja katoliška
šila in kopita!

Nesramno se zaletavata „Gorica“ in „Primorski
list“ v komenskega g. župana Volčiča in v
g. Švaro ter ju hočeja smešiti. Ali pri tem
sta oba lista, tako neumna, da morata vz-
bujati le pomilovanje. Smešiti in zafrkavati
sta hotela, pa sta se sama pri tem osme-
šila. Katoliškim listom se kaj takega rado
pripeti.

„Katoliška“ koruza. — „Goriška zveza“
ponuja sedaj koruzo. Pravi, da je ima za
cele vagone! Posebno dobra mora biti, ker
je katoliška koruza katoliške „Goriške zveze“.
Okoli te zveze in koruze se sučejo razni
katoliški možje; v kratkem bo eden izmed
njih promoviran za doktorja Koruzo; sedaj
izbirajo, kdo bo najbolj vreden, ker je ko-
mepetentov dosti!

Denuncijantski list je „Primorski list.“
V dopisu iz Krna iz kobariškega okraja
hoče denuncirati pošto osobje v Kobaridu,
dasi dobro ve, da to ni ničesar zagrešilo
z brzojavkami ob volitvah. Pa podla duša
vseeno piše in laže, da bi si tako malce
ohladi la jezico radi poraza pri volitvah;
če ima pri tem tudi voljo: škodovati, se to
popolnoma zлага z njenim katoliškim pre-
pričanjem. Denuncijanstvo in škodoželjnost
sta pri klerikalcih doma. — Toda v koba-
riškem slučaju ostane denuncijant in ško-
doželjnej na cedilu.

Izpred okrajno sodnijo. — Pred tukajšnjo
okrajno sodnijo je bila razprava proti upo-
kojenemu orožniškemu strazmeštru A. Hra-
stu radi žaljenja časti. Tožila sta ga orož-
niška častnika Kühnel in Ragosnig, češ, da
je pisal on v „Gendarmen Nachrichten“
proti njima. Vršile so se preiskave, slednjič
je prišla vsa reč pred okrajno sodnijo, kjer
pa je bil Hrast oproščen. Namestnik dr-
žavnega pravdnika je zglašil pritožbo nič-
nosti.

Izpred sodnijo. — Radi zoperstavljanja re-
darjem sta bila kaznovana Jos. Brumat iz No-
vevasi pri Fari na 14 dni zapore, A. Marko-
čič pa na teden dni zapore.

Radi tatvine, storjene čevljarju A. Čo-
tarju v Gorici, je bil obsojen čevljarški po-
močnik E. Čufarin na 4 mesece težke ječe s
postom vsak mesec.

V tukajšnji bolnišnici so pripeljali 13-let-
nega Ivana Radečiča iz Devina. Ko se je igral
z drugimi dečki, je padel v jarek ter si zlo-
mil desno roko.

Peš okoli sveta potujeta Holandca Wiele
in Nieuwenhüys. Včeraj sta dospela iz Trsta
v Gorico. V ponedeljek odpotujeta po Soški
dolini. Potovanje sta določila na 6 let.

Belkeli je ukradel neznan tat v gostilni
pri Maksu v ulici sv. Ivana v Gorici. Bikelj
je vreden okoli 80 K.

Samomor. — Obesil se je v zaporu v Tr-
ziču Jos. Baldini. Obtožen od žene dejanj, ki
se jih ne more imenovati, ter nezvestobe je
bil odveden v zapor pred 14 dnevi. Ko je
sedaj čul, da ga hočejo odvesti v Gorico, si
je vzel življenje.

V družbi svojih tovarišev se je zabaval želez-
ničar Peter Radešič iz Volčjedrage v Gorici.
Ko je hotel oditi, se je oprjel ob mizo, ki se
je zvrnila ter ga zadela na koleno tako hudo,
da mu je zlomilo levo nogo. Prenesli so ga
tako k usmiljenim bratom. — Tako pripove-
duje on o nesreči, drugi pa pravijo, da si je
zlomil nogo v pretepu.

Listnica. — V zadnjem času po volitvah
smo bili dobili mnogo dopisov, da včasih
nismo vedeli, kam z njimi. Kar je bilo po-
rabno, smo priobčili, nekaj pa je zaostalo
ali so bili taki, da ni kazalo, priobčiti jih.
Prizadeti naj nam tega ne zamerijo. Vsaka
reč pač ne tiče v list, in uredništvo je tu,

katero razsodi končno, kaj spada v list in kaj
ne. — Prosimo pa gg. dopisnike, da nam
dopisujejo prav tako pridno i znanprej
kakor doslej. Zlasti priporočamo, da krep-
ko izpodbijajo sproti vse laži, katere
natrosijo razni klerikalni lažniki iz raznih
okrajev po farovski listih. Taki dopisi so
nam vedno dobro došli. — Potem pa prosimo
vedno dosti gospodarskih stvarij. Na te naj
poleg drugega polagajo važnost naši gg. do-
pisniki. Poročati pa treba tudi natančno o
vsakem gibanju politikujočih nunciev. Le vse
take reči v javnost, nobenega pardona. Fa-
rovški listi lažejo o naši pristasi, govorimo
mi zato resnico o klerikalnih poglavarjih, pa
če je še tako britka. Naši dopisniki imajo
torej široko polje, in prav je, da pomagajo
skupno nam vsem v dobre namene, v dobro
stvar za ljudstvo.

Odpri lekarni. — Jutri in pojutrišnjem
popoldne bosta odpri v Gorici lekarni Ori-
stoletti-Kürner. V teh dveh lekarnah bo po-
nočna služba v času od 19. do 26. t. m.

Kupujte vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda!
— To je še toliko večja dolžnost, odkar so
pristlašili klerikalci na dan s svojimi „kato-
liškimi“ vžigalicami, katerih dobiček ne pojde
res za obmejne Slovence, ampak v klerikalne
namene. Te vžigalice so narejene nalašč za
to, da bi se škodovalo družbi sv. Cirila in
Metoda. Družba pa ne sme trpeti škode, zato
kupujmo vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda
ter ogibajmo se vžigalic klerikalne stranke, v
politične namene pripravljenih. Naznanite
nam imena onih, ki bi se drznili prodajati
klerikalne protislovenske vžigalice!

Važno. — Opozorjamo na današnji oglaš-
tvo Samuel Heckscher senr. v Hamburgu.

Trgovci po naših deželah priznavajo, da se
je poraba testenin, odkar obstoji Prva kranj-
ska tovarna testenin Žnidarčič & Valenčič v
Ilirski Bistrici, znatna povzdignila. Znano je,
da je izborna hvaliteta njenih izdelkov te
uspehe povzročila. Kakor nam tvrdka poroča
mogoče ji bodo vsled novih naprav, odslej
večjo množino testenin izdelovati, vsled česar
si štejemo v dolžnost priporočati njene iz-
delke. Kar najtopleje paziti je na varstveno
znamko „Pekatele“.

Rad bi kaj dal zato, če bi le vedel,

O kdo bi mi hotel odvzeti ta prenadle-
žen katar. Odvzeti? Tega ne stori
nihče. Ali čemu ga raje ne odpraviti?
In to možnost imajo le Payove pristne
Sodenske mineralne pastile. Še tako
trdovraten katar iztrebijo popolnoma.
Radi tega so prav priporočljive in bi
jih morali posluževati. Poskus ni drag.
Škatljica, katero dobite v vsaki le-
karni, mirodilnici in trgovini z mi-
neralno vodo, stane le K 1-25. 15

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
W. Th. Guntzert, Dunaj IV/1. Grosse Neugasse 27.

Zveza narodnih društev.

Slovenska Čitalnica v Dol. Vrtojbi vabi pa
veselico, katero priredi s prijaznim sodelova-
njem bratskih društev v nedeljo dne 26.
aprila 1908. na dvorišču g. Emila Savnika
(pred cerkvijo). — Začetek točno ob 3¹/₂ po-
poludne. — Vspored veselice: 1. Schöner:
„Jugoslovanska koračnica“, svira vojaški or-
kester. 2. Janko Slogar: „Poputnica društva
„Sljeme“, poje pevski zbor društva „Naš
prapor“ iz Pevme. 3. M. pl. Farkaš: Inter-
mezzo iz opere „Cavalleria rusticana“, udarja
tamburaški zbor „Čitalnice“ iz Dol. Vrtojbe.
4. V. Parma: „Pozdrav iz Gorenskega“,
svira vojaški orkester. 5. „Pes in mačka“,
veselolgra v enem dejanju. 6. E. Komel:
„Mojemu rodu“, poje možki zbor bralnega in
pevskega društva iz Št. Andreža s spremlje-
vanjem orkestra. 7. M. pl. Farkaš: „Zbirka
tirolskih pučkih popevaka“, udarja tambura-
ški zbor „Čitalnice“ iz Dol. Vrtojbe. 8.
Liadov: „Vozle rečki, vozle mostu“, poje
mešan zbor društva „Prešern“ iz Št. Petra.

9. Mubvič: „Potpourri slovanskih narodnih
pesni“, svira vojaški orkester. 10. „Krečmar
pri zvitim rogu“, veselolgra v enem dejanju.
— Vstopnina k veselici 40 vin., sedeži I. — III.
vrste po 40 vin., od III. vrste dalje po 20
vin. — Po veselici plesni venček (6 listkov
1 K.) — NB. Pri plesu, kakor pri koncert-
nih točkah svira vojaški orkester c. kr. peš-
polka št. 47. iz Gorice. — K obilni udeležbi
uljudno vabi odbor.

Kolesarsko društvo „Go-
rica“ vabi svoje člane
na prvi letošnji izlet,
katerega priredi v ne-
deljo dne 26. aprila
t. l. v Visinale (Ita-
lija). — Odhod izpred
kavarne „Central“
točno ob 1. uri pop.
Rednik: Edvard Rusijan. Gg. člani, kateri
nimajo še za leto potrjene legitimacije, so
naprošeni poslati takoj predsedniku Rud.
Drufovka, ki jim potrdi. — Člani z dežele
so naprošeni, da priložijo znamko za 20 vi-
narjev, da jim zamore z obratno pošto vrniti.
Zdravo! — Odbor.

Prošnja na goriške rodoljube. — Predsed-
ništvo „Zveze narodnih društev“ se obrača
do goriških rodoljubov s prošnjo, da bi bla-
govolili darovati knjige bodisi pripovedne ali
gospodarske vsebine „Zvezi narodnih društev“
ter jo na ta način podpreti pri njeni akciji,
pomagati društvom pri snovanju javnih knjiž-
nic. Kdor ima kako knjigo, naj blagovoli
naznaniti svoj naslov „Zvezi narodnih društev“
v Gorici.

Društvo „Nada“ v Sovodnjah vabi na veliko
veselico, katero priredi Velikonočni pone-
deljek dne 20. t. m. na vrtu gospoda Koder-
maca. —

Trgovsko - obrtna in gospodarske vesti.

„Goriška ljudska posojilnica“ izkazuje v 24.
poslovnem letu 1907. sledeče delovanje:

Koncem leta 1907. je bilo 1867 zadruž-
nikov, katerih deleži znašajo K 99.684.

Stanje hranilnih vlog koncem l. 1907.
znaša K 1.706.550-77.

Stanje posojil koncem leta 1907. kron
1.699.186-77.

Naložen denar in vrednostne listine
K 53.271-55.

Čisti dobiček za leto 1907. znaša kron
15.772-75, iz katerega se je izplačala zadruž-
nikom 6% deležnina v znesku K 5.896-10.

Preostali čisti dobiček K 9.876-65 se je
razdelil naslednje:

Načelstvu 5%, tantijema	K 504-93
Načelstvu vsakoletna običajna na- grada	600-—
Pevski in glasbeni šoli v Gorici	60-—
Telovadni šoli „Sokola“ v Gorici	300-—
Možki podružnici sv. Cirila in Metoda v Gorici	200-—
Zvezi narodnih društev v Gorici	300-—
Dijaški kuhinji v Gorici	200-—
Zavodu sv. Nikolaja v Trstu	100-—
Deželni zvezi za promet tujcev	200-—
Narodni prosveti v Gorici	300-—
Narodnemu skladu	1.000-—
Uradniškemu pokojninskemu za- kladu	2000-—

Skupaj K 6304-93

Ostanek čistega dobička K 3.571-72 se
pripíše rezervnemu zakladu, ki je znašal kon-
cem leta 1907. K 82.382-63 in naraste s tem
na K 85.954-35.

Skupni promet v letu 1907. je znašal
K 2.818.882-26.

Posojilnica rešuje prošnje za posojila v
rednih tedenskih sejah vsak četrtek in izvr-
šuje vsa potrebna opravila po svojem lastnem
uradništvu.

Deželna zveza za promet tujcev na Goriško-Gra-
diščanskem razposilja okrožnico, iz katere od-
seva skrb društva za povzdigo tujskega pro-

meta tudi po slovenskem delu dežele. Okrož-
nica je pisana skrbno, pred očmi ima naše
resnične odnose ter daje migljaje, kako in
kaj treba storiti, da se doseže namen društva.
Na koncu okrožnice čitamo:

5. Odbor deželne zveze je sklenil za
trg Bovec, ki je imel pred otvoritvijo nove
železnice živahen tujski promet, prirediti po-
sebno reklamno akcijo v Trstu in
Gorici ter pri koroških in kranj-
skih planinskih sekcijah.

6. Za trg Tolmin, ki je naše najsta-
rejše znano letovišče v okrožju nove želez-
nice, kjer pa manjka poletnih stanovanj za
tujce, je določil naš odbor iz skromne državne
podpore dve denarni nagradi 150 K
za tiste hišne posestnike, ki pri-
redijo v smislu teh navodil že za
letošnjo sezono na najbolj prime-
ren in zraven ličen način stanova-
nja za letoviščarje. Nameravana
prireditve je od hišnih posestni-
kov prigrasiti pri županstvu.

Ako bode to sredstvo služilo v vidno
izpodbujo, se bode lahko s pomnoženimi zve-
zinimi sredstvi nadaljevalo tudi v drugih
krajih.

Nova zadržna postava. Justični minister
Klein je sklical na 4. majnika zadržne
strokovnjake v posvetovanje glede nove
zadržne postave. Med vabljenimi se na-
haja tudi predsednik celjske zadržne zveze
g. Mihael Vošnjak. Enako posvetovanje se
je že vršilo l. 1895, h kateremu je tudi
vabljen bil g. M. Vošnjak; vlada je sad
tedanjega posvetovanja predložila drž. zboru
l. 1898. v obliki postavnega načrta; državni
zbor pa ni rešil predlog, vsled tega pride
stvar letos zopet v državni zbor.

Posojilnica v Brežicah na Štajerskem je
zgradila na svojem posestvu „Grič“ onkraj
savskega mostu ob obalah mirne Krke in sre-
brnopenne Save nov moderen hotel. „Grič“
obseza najlepši del doline Kranjske in nudi
krasen razgled po celem Posavju od majeste-
tičnega Kuma in njegovih visokih severno-
vzhodnih sosedov, od belih gradov in cerkv
Kranjske in Štajerske tja doli do sinjih višav
bratske Hrvatske in do kraljevega Zagreba.
Hotel „Grič“ ima mnogo najkudneje in naj-
moderneje urejenih svetlih in visokih sob,
dobro gostilno, izvrstno kuhinjo in toči sveže
pivo in najboljše Bizeljanca. Obširni senč-
nati vrt in veranda razveseljuje vsakogar.
V neposredni bližini hotela je zgrajeno kopa-
lišče ob lahno tekoči bistri Krki, ki oživlja
in krepi s svojo 18-20° R toplo vodo one-
mogle živce. „Grič“ leži tik ob Krki in Savi;
loči ga samo nov impozanten železen most,
524 metrov dolg, od Brežic. Brežice imajo
najugodnejšo železniško zvezo z Gradcem,
Ljubljano in Zagrebom.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda
je izdala v proslavo 150letnice Vodnikov
in 100letnice Bleiweisove prav lepe raz-
glednice Slovincem za pirihe. Izdelala jih
je domača tvrdka „Blasnikova tiskarna.“
Trgovci in drugi odjemalci razglednic dobe
pri nakupu zdaten popust. Dobe se v
družbini pisarni „Narodni dom“, vsak dan
popoldne v uradnih urah od 3.—6. Zu-
nanji odjemalci jih dobe poštne prosto.
Znesek se lahko vpošlje po prejetju blaga
po poštno-čerkovni položnici. — Upamo,
da se bo v kratkem oglasilo mnogo na-
ročnikov.

Politični pregled.

Tržaška valilna reforma. — Minolo soboto
je imel politični pododsek (dr. Rybář, dr.
Slavik, dr. Venezian, Depiera, Zanolla) go-
svetovanje pri gospodu namestniku. Raz-
pravljanje in pogajanje je nazadnje svršilo
s tem, da sta si obe stranki pridržali, da
se izrečeta o posredovalnem predlogu g.

Zahtevajte čevlje „LORD“

Dobiva se za Goriško le pri tvrdki J. MEDVED.
Za dobro kvaliteto jamči tvrdka.

namestnika. V plenarni seji v sredo komisije pa sta obe stranki izjavili, da ne moreta vsprejeti namestnikovega predloga. — Predsednik komisije je naznanil ta rezultat gospodu namestniku. Prihodnji teden se bo nadaljevala razprava o ostalem delu volilnega načrta. Da-li se bodo pogajanja med Slovenci in Italijani o političnem delu volilnega načrta nadaljevala — tega se za sedaj ne ve.

Proti Malorusom priredijo bajb Poljaki v parlamentu veliko demonstracijo. Skoro ne moremo verjeti, da bi storili poljski poslanci tak nepremišljen korak!

Sodniki pod kontrolo političnih oblastej na Hrvaškem. — Zagrebški „Pokret“ je doznal, da je baron Rauch v slučajih povišanja sodnikov v službi naložil pravosodnemu oddelku, da se ima glede političnega vedenja sodnikov obrniti za informacije na politično oblast. S tem je Rauch stavil sodnike pod kontrolo in odvisnost od političnih oblastej. Mož se dotika na vseh straneh glavnih temeljev pravne in moderne države: osebne svobode, tiskovne svobode, vsstavnne svobode in sedaj še neodvisnosti sodnikov. To je politika političnega bankrotiranja.

Trgovinski minister dr. Fiedler je obiskal v sredo Tržič, spremljan od namestnika.

Hrvatski ban baron Rauch koplje očividno sam sebi politično jamo. S svojega visokega mesta strelja kozle kakor kak otrok. Tako je nedavno zopet srbske poslance dolžil veleizdajstva. Ko so ga ti s svojimi podpisi podpisanim pismom pozvali, naj jim veleizdajstvo dokaže, on tega ni storil, ker ni mogel, ampak je le ponovil svoje očitjanje. Zato so sedaj isti poslanci objavili javno pismo s svojimi podpisi, v katerem pravijo med drugim dobesedno, „da je ban baron Rauch s svojega visokega mesta z zlim namenom lagal, obrekoval in denunciral.“ Hud poper — za tako visokega gospoda.

Ban baron Rauch je pozval načelnika srbske samostalne stranke dr. Medakovića na dvoboj. Medaković je dvoboj sprejel.

Papeški nuncij Granito di Belmonte, ki si je opeknel prste v Wahrmundovi aferi, odide v Rim, kakor se poroča z Dunaja, ter se vrne le še toliko, da izroči svoje odpoklicne dokumente.

Jubilejne slavnosti na Dunaju. — Na jubilejno slavnost na Dunaju pošljejo vsi vladarji svoje zastopnike; mnogo jih pride osebno na Dunaj.

družbo za 260.000 K gotovega denarja, toda družba je morala plačati vse pristojbine.

Sedaj pa čujte in strmite: niti dva meseca po tem so stopile benediktinke z Reininghausom v pogajanje, ki so tudi dovedla do pogodbe, glasom katere so kupile isti kompleks za 380.000 K brez raznih drugih stroškov. Isti kompleks torej, ki jim je bil pred dvema meseci na ponudbo za 300.000 K — pri čemer pa moramo še opaziti, da se je družba nasproti nekemu znanemu slovenskemu duhovniku izjavila pripravljeno garovati 4000 K v dobrodelne namene — so dale benediktinke Židu 380.000 K — torej po kratkih dveh mesecih 120.000 K več, ne da bi se dal ni eden novčič v dobrodelne namene!

To je — gospodarstvo!

Občni zbor „Matica Slovenska“ bo v ponedeljek, dne 25. maja ob 8. uri zvečer v veliki dvorani ljubljanskega „Mestnega doma“. — V smislu § 4. točke b) društvenih pravil naj blagovolijo cenjena gospoda društveniki eventuelne samostalne predloge vsaj 14 dni pred obnim zborom (do 11. maja) prijaviti odboru. Za odbor: dr. Ilesič, predsednik.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ priredi za Velikonočne praznike izlet v Gorico. Nekateri hočejo iti obiskat rojstni kraj pesnika S. Gregorčiča.

Dunajski župan dr. Lueger je zopet prišel na jug, in sicer na Brionske otoke pri Pulju.

Učiteljsko zborovanje na Štajerskem. — Na Velikonočni ponedeljek se zbere v Celju spoduštajersko slovensko učiteljsko na zborovanje. Zveza slov. štajerskih učiteljev in učiteljic bo imela občni zbor. Razpravljalo se bo med drugim o spopolnitvi organizacije ter o načrtih za delo med ljudstvom.

Stoletnico gimnazija v Celju proslavijo meseca junija na slovesen način. Seveda bo vse ultranemško!

Iz Amerike se je vrnilo na parniku „Laura“ 866 izseljencev, večinoma Hrvatje. Izkrkali so se v Trstu v četrtek. V Neaplju je izkrkal ta parnik že 209 izseljencev.

Družba sv. Cirila in Metoda je sprejela v mesecu marca t. l. daril 5276 K 91 v.

Kaplan izstopil iz katoliške cerkve. — Ordinarijat v Brnu je suspendiral kaplana v Brodivanovu pri Boskovicah. Kaplan je na to odgovoril s takojšnjim izstopom iz katoliške cerkve. Župljani so bili radi naredbe škofovega ordinarijata tako razburjeni, da so hoteli župnišče demolirati, kar je preprečilo edino orožništvo, ki je bilo poklicano na lice mesta.

Ponesrečeni Slovenci v Ameriki. Dne 6. decembra t. l. je podsulo v rudniku „Fairmont Coal Company“ v Monongahu v Združenih državah v Ameriki več oseb, med katerimi je izgubilo življenje tudi 19 avstrijskih državljanov, med katerimi so bili tudi Slovenci Anton Udovič iz Primorskega (Primorskovo ali Primostek), Anton Hrvat in Primorskoga in Ivan Valenčič s Kranjskega. Nadaljnih rojstnih, domovinskih in družinskih podatkov ni. Da bode pa avstro-ogorski konzulat v Pittsburgu zamogel za družine, oziroma sorodnike ponesrečencev od podjetja izterjati odškodnine, naj se ti nemudoma zglaste pri svojih okrajnih glavarstvih.

Zavarovani kralji. Portugalski kralj Carlos je bil zavarovan pri dveh družbah na 1.600.000 K. Navadno so vladarji zavarovani še za večje vsote. Strel, s katerim je anarhist Bresci ustrelil italijanskega kralja Humberta, je veljal angleške zavarovalnice 30 milijonov mark. Seveda morajo vladarji, kojih življenje je v neprestani nevarnosti, plačevati tudi visoke premije. Kralj Aleksander se je hotel par tednov pred nasilno smrtjo zavarovati v Londonu za 1.600.000 mark, toda premija se mu je zdel previsoka ter se je hotel ponuditi v zavarovanje pri bližnjih zavarovalnicah, toda smrt ga je dohitela. Napoleon III. je dal svojega sina kmalu po rojstvu zavarovati za 40 milijonov mark, ki so se izplačale sinu, ko je postal polnoleten. Toda zavarovalnino je užival le kratek čas, ker so ga Culukafri zahrbtno ubili. Angleški kralj Edvard je zavarovan za 15 milijonov mark, a mnogo večje so zavarovalnine raznih finančnih krogov, ki bi jih s kraljevo smrtjo zadel morda polom. Taka zavarovanja znašajo na Angleškem več kot 50 milijonov. Ko je umrla kraljica Viktorija, se je samo v Londonu izplačalo na takih zavarovanjih nad 5 milijonov mark.

Zakon v Abesiniji. — Pri Abesincih, ki so starejši kristjani kakor Evropejci, se poroka vrši na ta način, da prelomi duhovnik hostijo ter je da polovico ženinu, polovico pa nevesti. Ako žena umrje, se vdovec ne sme zopet ženiti, istotako se tudi vdova ne sme drugič močiti. S to uredbo se Abesinci kaj ponašajo ter zro na evropske kristijane z nekakim zaničevanjem, češ, da jim zakon ni nič svetega. Toda mnogi žive rajši — v divjem zakonu. Ženin gre k očetu svoje izvoljenke, pokliče se dva notarja, ki uredita denarno vprašanje, napravi se gostija in par je združen, no da bi se kdo obrnil do cerkve ali urada. Šele, ko se približa starost, spomnita se na sveto poroko s hostijo. Celo cesar Menelik si je premišljeval skoraj 20 let, preden se je definitivno poročil s svojo izvoljeno družico Taito. Po 20 letih provizoričnega zakona se je čutil dovolj starega, da ostane svoji ženi zvest tudi za slučaj, da mu jo Bog vzame.

Stanje ruskega šolstva je še vedno strašno siromašno. Vlada se pripravlja za reorganizacijo flote. Da bi se raje pripravljala na reorganizacijo šol. V „Obreževanju“ piše Petrunkijevič, da upravljajo državni imetek činovniki 44 let brez kontrole. Rezultat je ta-le: Od 1455 milijonov rubljev državnega prihoda se izda 3807 milijonov za obresti državnega dolga, 457 milijonov gre za vojsko in mornarico, 1467 za činovnike, 646 za policijo, in le 774 milijone za narodno prosveto.

Četle madjarske kulture. — V Mijavi na Slovaškem se je vršil kakor vsako leto tudi lani koncem šolskega leta izpit. Učenci so po naključju okrasili dvorano z rdečo-belomodrimi traki — s hrvatsko trobojnico. Vsled te „veleizdaje“ so bili obsojeni učitelji Pavel Kulišek, Vladimir Lajda in Mihajlo Simonovič brez preiskave na 15 dni zapora in 200 K globe. Ravnatelj učiteljskega v Modri je prepovedal sinovom slovaških staršev vstop v ta zavod, ker nič ne pomaga; madjarizacija nima nobenih uspehov in mi sami vzgojujemo izdajalce ogrske zemlje. In Appony predbaciva Björnsonu, da laže.

Klerikalno gospodarstvo povsod za rč. — V štajerskem „Nar. listu“ čitamo: „Gospodarstvo v klerikalnem občinskem odboru občine Velika Pirešica, kateremu župani znani Stefančič, se more imenovati res vzorno. Tako n. pr. je dal obč. odbor leta 1906. delati pri Pernovem most čez Pirešico. Most je bil zgrajen iz betona, pa tako močno, da se je po odstranitvi podpor podrli. Seveda je bil občinski odbor primoran zidati nov most. Leta 1907. so ga dodelali, pa opor še do danes niso odstranili, ker bi se sicer most zopet podrli. — Kaj porečejo k temu gospodarstvu davkoplačevalci?“

Čedna mestna uprava. — V mestu Offenbach na Nemškem, v katerem gospodarijo socialni demokratje, sta zaprta oba mestna blagajnika. Poneverila sta več stotisoč kron.

Kaplan Kovačič pri Sv. Martinu v Rožni dolini na Štajerskem je bil dne 14. t. m. obsojen zaradi častikraje domačemu učiteljsstvu na osem dni zapora odnosno 80 kron kazni; to je v teku pbi leta že tretja obsodba.

Papeža so poslali po april menda zloglasni modernisti. Dobil je namreč 1. apr. prošnjo, na kateri je bilo podpisanih mnogo znanih oseb, zahtevajočo, naj se odpravi prepoved udeležbe pri volitvah, ki še danes obstoji za katoliške volilce v Italiji. V Vatikanu je vzbudila ta prošnja hudo jezo; seveda so podpisane predsednike raznih klerik. društev in druge višje osebe pošteno oštel. Tu pa se je pokazalo, da je bila cela zadeva le prazna šala. Papeža je nekdo poslal po april.

Novoste, ki sede na drevesih. — Pri rodu Lalos v zahodni Kitajski je navada, da se skrije nevesta na jutro poroke visoko med veje kakega velikega drevesa. Njeni sorodniki splezajo na spodnje veje, oboroženi s palicami. Zdaj pride ženin po nevesto. Po drevesu pleza navzgor, in nevestini sorodniki ga bijejo s palicami, dokler ne pripleza do neveste.

Nov list. — Na Kranjskem je začel izhajati „Belokranjec“, glasilo belokranjskih kmetov. Geslo mu je: Na delo za staro pravdo. Izhaja dvakrat na mesec v Ljubljani.

Izginila je odgojiteljica Helena Strinz, ki je poučevala otroke nekega lastnika vil na Brionih pri Pulju. Strinz je doma iz Nemčije. Kaj se je pripetilo, se ni ve.

Kaj je mogoče na Kranjskem. — Za časa deželnozborskih volitev je zabeležil „Slov. Narod“ vest, da je deželni svetnik

pl. Laschan raztrgal dostavnico in sodni sklep, ki se je tikal njegovega strežaja, na drobne kose, ker je bilo oboje pisano v slovenskem jeziku, ter vrzel raztrgane spise pred noge sodnemu slugi kričeč: „Wie kann sich das Gericht erfrechen, mir in dieser Sprache etwas zuzustellen.“

To je Laschan res rekel. „Slovenski Narod“ piše na to:

„Gospod baron Schwarz! Položaj vam je sedaj jasen. Deželni svetnik pl. Laschan je zakrivil dejanje, ki kategorično zahteva zadoščenje. — Slovenci, avtohtoni prebivalci kranjske dežele, se ne damo v svojih narodnih čustvih žaliti od nikogar najmanj pa od kakega priseljenega tujca, ki živi ob našem kruhu, in če je tudi slučajno c. kr. političen uradnik. Zato zahtevamo z vso neizprosno in odločnostjo, da nam preskrbi gospod deželni predsednik baron Schwarz najpopolnejše zadoščenje za dejanje, ki ga je zakrivil pl. Laschan. In to v najkrajšem času! Pardon ne poznamo! Če ne dobimo pravočasno zadovoljujoče satisfakcije, lahko že sedaj povemo, da bodo naši poslanci povzročili v deželnem zboru tak vihar, da ga bo gospod daron pomnil vse svoje žive dni!“

Književnost.

Matica Hrvatska. — Ta teden so se začele razpošiljati knjige „Matice Hrv.“ za l. 1907. (sedem knjig, med njimi tudi „Kolo hrvatskih umjetnika“ z 10 barvnimi slikami in „Slovenske novele in povesti“ od Levstika do Kršnjaka. — Matica Hrv. je poleg teh redovnih knjig, ki jih dobe vsi člani, v svoji „Mali knjižnici“ izdala še „Uredbo vseumira“, po Scheinerju prevedel dr. Kučera, in pa „Prometna politika uobče i ugarska prometna politika u Hrvatskoj“ (vsaka teh dveh knjig stane za člane 50 v), končno še Ovidijeve Metamorfoze, prevedel T. Maretič (cena za člane 2 K 50 v) in pa drugi letnik smotre „Glas Matice Hrvatske“ (za člane 1 K 50 v). Tistim članom, ki so za „Kolo hrv. umjetnika“ v smislu ene prejšnjih objav doplačali 2 K, se bo ta vsota vračunala za l. 1908., ako mesto tega ne žele obeh zvezkov „Male knjižnice“ in „Glasa Matice Hrvatske“ ali Ovidijevih „Metamorfoz“, oboje z doplačilom 50 v. — Članarina „Matice Hrv.“ za Slovence je 4 K in se pošilja poverjenikom „Matice Hrv.“ ali naravnost v Zagreb.

Primož Trubar in naša reformacija, kulturno-historična študija. Cena 50 v. Knjižnica „Svobodne Misli“, 2. zvezek. Zanimivo pisana brošura s sliko Trubarjevo, dobrodošla prav ob njegovi 400-letnici.

Z znamko

Maršner

zaznamovani

šumeč limonadni bonboni

malinov, jagodov, češnjev in prvenecv okus so najboljši.

Prva češka delniška družba za orient. sladkorno blago prej A. Maršner Kraljevi Vinogradi.

Dobi se v Gorici pri A. P. Glessig, A. Seppenhof in G. Forlani.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Baštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče alnaberškoga in drebnega blaga ter tkanin, proje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojaše in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, travo in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsimi drugimi dražitelnimi čistil. kroglicami in grenicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Ponarejanje se sodniško zasleduje.

Moll-ovo Franc. žganje in sol

za ribanje žirota. — Bolečine ojačajoče in okrepujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1.90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodnicah. (Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dverni založnik, Dunaj, I. Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristoforetti, A. Gironcoli.

Razne vesti

Velik požar je uničil v Trstu Holtovo tovarno za izdelovanje strojev in kotlov. Škoda je velika. Nad 100 delavcev je brez službe. Škoda požara v Holtovi tovarni znaša okoli 100.000 K.

Dopolnilne občinske volitve v Ljubljani se bodo vršile dne 22., 24. in 27. t. m.

Kako gospodarijo nuno! — V „Edinosti“ čitamo: Ozirom na razkritja, ki jih je prinesel predvčerajšnji „Piccolo“ in ki se tičejo nakupa velikega kompleksa hiše, vil in zemljišč od strani benediktink, smo prejeli to-le informacije: Rečeni kompleks je bil last neke družbe pri sv. Ivanu. Ta družba je izvedela, da benediktinke nameravajo kupiti tako zemljišče in jim je ponudila oni kompleks za razmeroma tako nizko ceno 300.000 K. Vršila so se pogajanja, a benediktinke oziroma cerkvene oblasti so zahvalevale in se obotavljale s tem nakupom. Slednjič se je družba naveličala čakati, ker so jo razne okolnosti silile v prodajo. Oglašil se je kupec — bogataš Reininghaus, ki se je pogodil z

Zahvala.

Vsem onim p. n. častitim gospodom in gospem, znancem in prijateljem, kateri so blagovolili našega nepozabnega, iskreno ljubljenega očeta, sina, brata in soproga pokojnega

Franca Lazarja,

spremili k zadnjemu počitku, se tem potom najiskrenejše zahvalujemo.

SEDLO, 16. aprila 1908.

Žalujoči ostali.

Dvorni in sodni odvetnik

Dr. Stanko Lapajne

zapriseženi sodni tolmač za ruski jezik

si usoja uljudno naznaniti, da je prevzel pisarno pokojnega dvornega in sodnega svetnika gosp. K. pl. Kozića nahajajočo se na Dunaju I. Bräunerstrasse 10.

ANTON ČERNIGOJ

odlikovana mizarska delavnica s stroji na električno gonilno silo

GORICA, Tržaška ulica št. 18.

Izdeluje: vsakovrstno pohištvo vseh slogov, razna stavbarska dela, razna cerkvena dela, oprave za prodajalne i. t. d.

Po zmernih cenah!

Izdeluje in ima v zalogi vsakovrstna strgarska in rezljarska dela.

Velika delavnica kotlovine, medenine in drugih kovin.

Zaloga neobdelane kotlovine in v plasteh.

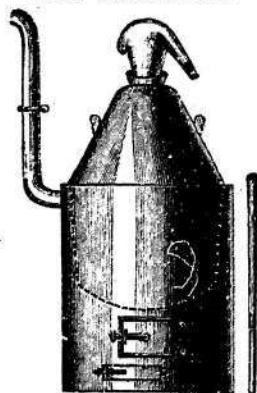
Distilni aparati za žganje po najnovšem modelu.

Stroji za žveplo 3 vrst: leseni, železni in iz kotlovine, zadnji model, jako pripravljeni z potegalom, kakor kaže slika. Prenavljajo se tudi stari stroji na nov sistem.

Velika zaloga vsakovrstnih cevi iz gumija proti peronosperii raznovrstnih škropilnic in mehov za žveplo.

Cere konkurenčne.

Kupuje staro kotlovino po najvišji dnevni ceni.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

PETER MORETTI, kotlar
GORICA.

Peter Cotic
čevljarski mojster
GORICA, Raštelj 32. (v lastni hiši)
FODRUŽNICA
v Gosposki ulici št. 1. nasproti „Monta“.
Sprejema vsakovrstna naročila po meri in poprave. Naročila z dežele se razpošiljajo po pošti.
CENE ZMERNE

Anton Jerkič
edini odlikovani fotografski zavod za moderno fotografovanje in slikarstvo
Gorica, Gosposka ul. 7
elektrofotografski
ZAVOD
Trst, Via delle Poste 10, I. nadstr.
Posnemanje izključno pri čarobni električni razsvetljavi s pomočjo svetilke „Jupiter“ do 9. ure zvečer. Svetovna novost.

Med! Med!
Pravi čebelni med, zajamčeno pristni — za bolnike na prsih.
1 vrček z vsebino 10 funtov gl. 250.
Razpošilja: Roza Nagler.
izvozna hiša. Trieste - Avstrijsko.

C. kr. priv. krojaški kroji
28 LET OBSTOJEČA
strokovna krojačnica prve vrste za vsaki stan.
Velika izber modernega blaga vsake vrste po najnovjši modi in ceneje kot pri vsakem konfekcijonarju. Zaloga vsakovrstnih oblek iz inozemskih in avstrijskih tovarov ter raznovrstnega perila.
Blago na meter in gotove obleke prodajam po tako nizki ceni, da lahko vsakterl kupi pri meni.
Edina zaloga oprave k uniformam za gospode c. in kr. častnike, uradnike, veterane, finančne stražnike, orožnike, občinske redarje, ognjegasce in za častito duhovščino.
Lobiva se vse, kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini
M. Poveraj v Gorici
na Travniku št. 5.
Na zahtevo se pošiljajo uzorci na dom, radi mere pa pridem osebno.

Učenca sprejme

Valentin Lapajne v Idriji
trgovina z mešanim blagom.

Loj
kupujemo po najvišji dnevni ceni.
Opozarjamo zlasti naše me-sarje, naj topé in zbirajo loj za našo tovarno. Sprejemamo ves loj, kar ga kdo more zbrati. Kdor ima loj, naj se oglasi.
Goriška tovarna mila
A. Gabršček.

Prilika! Prilika!
Naročite za poskušnjo in prepričali se boste o izvanredno nizkih cenah vseh predmetov, katere razpošilja razpošiljalna tvrdka za kolesarsko industrijo, Dunaj I. Stuben-ring 6. Kričeče reklame naj Vas ne motijo, ampak poskusite: **Prima** — zračne cevi, iz enega kosa fl. 1.50, z garancijo fl. 1.75, ru-deče fl. 2. — Plašči za kolesa iz prima — blaga — **nikak izmeček** fl. 2.50 in više, **Svetilke-acetilen**, (izvrstno funkcijoniranje) za fl. 1.30. **Nova kolesa na verigo** 1/2 deljene, 40 do 56 zob 40 kr. do fl. 1.50. Trakovi za popravo plaščev 15 kr. **Krmilo** (guvernal) pol zakriviljeno 23 mm, 24 & 25 mm debelo fl. 1. **Hlačne pripenjače** po 2 kraje., trobila po 95 kraje. in više; **zvonci** od 65 kraje. više; **nova kolesa** s 3-letno garancijo fl. 50 ter vse potrebščine po čudovito nizkih cenah. Popravila, kakor: emajliranje, poniklovanje itd. se izvršujejo v lastni delalnici dobro, točno ter po nizki ceni.
Zahtevajte cenik tvrdke: Imposthaus f. Fahrzenge-Industrie, Dunaj I. Stubenring 6.

A. vd. Berini
Gorica, Šolska ulica št. 2.
velika zaloga
oljkega olja
prve vrste
najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nica s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: Kron 1'12, 1'20, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, za luči po 72 vin.
Na debelo cene ugodne.
Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporsbe olja; po vporabi se spet zamenja s polno.
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.
Cene zmerne

PAROBRODNA DRUŽBA Severno-nemški Lloyd-Bremen (NORDDEUTSCHER LLOYD-BREMEN)

Redne parobrodne črte iz Bremena v Novi-York, Baltimore, Galveston, Buenos Aires, kakor tudi po pristaniščih južne Azije, Avstralije itd.

Parobrodni Nemškega severnega Lloyda:

178 velikanskih brzih parnikov, z dvema vijakoma za transoceanske vožnje, od katerih 30 s 15.000 ton.
11 velikih parobrodov za prevažanje blaga; 2 velika parnika za vežbanje.
Vsaka skupaj 395 parnikov, od katerih 172 brzih, opremljenih z modernim komfortom.

Brzoparniki preplevoje ocean v 5-6 dneh. 470 agencij v prvih svetovnih pristaniščih.
Cene zmerne. Dobra hrana na parniku.

Informacije in pojasnila daje

F. STUMPE Glavni zastopnik v Trstu
Piazza Giuseppina 1.
Telefon št. 2068.

„Eternit“

(Patent Hatschek.)

Najboljši krov sedanosti, cen, lahek, čvrst, varen proti burji, nevihti in ognju!

Edina zastopnika za Goriško:
Nardini & Wolf
v Gorici via Vetturini št. 11.

Milo goriške tovarne A. Gabršček

je naprodaj v sledečih trgovinah
v Gorici in Solkanu:

Blokar Josip	Komel Franc — Solkan
De Bias Lucijan	Marega Alojzij
Bratuž Alojzij	Modic Franc
Calligaris Iv.	Podgornik M.
Cappella Viktor	Supančič Lavra
Cleri Al.	Tofoli Viktor v Gledaliski
Kuštrin Anton	in Semenški ulici
Kutin Josip	Vodopivec vd. Alojzija
Marega Jakob	Vuga Rafael
Maraž Jakob	Vallerio Petrina
Batistič Hektor, Solkan	Pecile Peter
Fornazarič Marija,	Komel Fran, Solkan
Jug Josip,	Stabile M.
Jug Anton,	Vuga Valentin,

na Goriškem:

Baudaž Josip — Kanal	Nanut Jožef — Kanal
Brisko Angel — St. Andrež	Peršič Andr. — Črniče
Boneta A. — Opatjeselo	Pirjevec J. — Sežana
Brumet E. — St. Peter	Pipa Ivan — Bača
Božič Ignac — Klančje	Peršič Andrej — Črniče
Donda Ivan — Morar	Rašen Marija — Opčina
Drekonja Jernej, Podmelec	Robert Mih. — Štanjel
Ferman Erm. — Gradišče	Rutar Ant. — Grahovo
Gregorich Ivan — Podgora	Repič Franc — Ajdovščina
Grelj Anton, Rihemberk	Rakušek Marija, Kobarid
Godnič Jožef, Gorijsko	Smrekar Iv. — Kneža
Jakl Fr. — Rupa	Saksida Ter. — Dornberg
Jerklič Jožef, Dobravice	Spacapan Fran — Ozeljjan
Kenda Iv. — Kneža	Savelli Julija — Šempas
Koren Šimen — Livek	Spacapan Albin — Miren
Kosmač Fran, Slap ob Idriji	Stibil Kat. — Starje
Košir Terezija — Kanal	Smrekar Jožef — Kazaršče
Košir Blaž — Kanal	Skert Janko — Batuje
Komel Alojzij — Komen	Šturm Fran — Livek
Leban Josip — Volče	Štolfa Fran — Sežana
Maraž Jakob — Vrtojba	Sirca Alojzij — Dutovlje
Maraž Danijel — Vrtojba	Della Schiava I. Sveto Komen
Matelič Ivan, Livek, Jevšček	Terpin Anton — Podgora
Makuc Josip — Šempas	Torkar Matevž — Podbrdo
Mermolja Alojz — Batuje	Tonetti A. — Gradiška
Mlekun A. A. — Bovec	Trampus K. — Kostanjevica
Marega Alojzij — Ločnik	Ukmar Ivan — Dutovlje
Malik Mihael, Ajdovščina	Vrtovec A. & J. — Tolmin
Močnik Luka — Kneža	Vrton Anton — Skrilje
Nemec Jos. — Bilje	
Nemec Jožef — Podgora	
Nemec Franjo, Nabrežina	

Na Kranjskem:

Gobec Dragotin, Trnovo-Bis. — Olivčič Friderik, Boh. Bela
Pogačnik Filip — Dobrava, Baurer Fr., Sturje, Kunstl
Janez — Boh. Bela.

V Trstu:

Antonini Fab.	Miloslav Fran
Bertos Klement	Millonig Ivan
Brandolin Ivan	Mintz Melny
Bertogna Drag.	Mazen Alojzij
Brusadin Peter	Morpurgo Viktor
Curet M.	Maccari Ant.
Ceglar Emilja	Magris Angel
Cella Ivan	Nagelschmid Ludovik
Cassutti Rieč.	Norbedo Vikt.
Cergolj Ivan	Nieder Jos.
Cooperativa operaia	Petercel Peter
Čumar Frid.	Pirih Andrej
Ček Anton	Prelog Ivan
Čehovin Ivan	Plesničar Vekosl.
Černa Anton	Petrone Josip
Dobrila Fran	Prat de Katarina
Dolneb Albert	Penko Alojzij
Dorololo Fr.	Sacchi Fr.
Duller Iv.	Stepančič Alojzij
Ferfolgia Fran	Silvestri Anton
Forlan Ant.	Silvestri Vikt.
Gerin Anton	Suman Fran
Grogorič Josip	Suc Andrej
Gromisel Anton	Šekula Iv.
Godina Stanko	Tomažič Ivan
Graci Karol	Tamara Jurij
Godnig Iv.	Udina Ant.
Glivaček Fr.	Urdic Andr.
Gasperič Ana, vd.	Umek Josip
Jaksetič Karmela	Volk Fran
Klan Ivan	Vatovec Iv.
Košmerlj Ivan	Viegele Tomaž
Kravos Kristjan	Versolatti David
Kobal Andr.	Vuga Kater.
Krasna Anton	Vesnar Iv.
Kosak Josip	Zorč Ivan
Legat Alojzij	Zwitter Valentin
Luin Josip	Zgur Leopold
Levasi R.	Zgur Popatnik.
Morti Valentin	Zernitz Hekt.
Machne Alojzij	Zudenigo Ugo.
Maren Alojzij	Želznik Ivan

v Pulju in drugod:

Antonelli Alf.	Marsapin Fr.lli
Feruglio Isid.	Pierobon Marija
Fabbretto Dom.	Rocco Amad. — Pazin
Konsumno društ. (Medolina)	Rabfild E. — Pazin
Konsumno društvo (Pola)	Sponza Enemija — Rovinj
Menai Jos.	Stocovac Bort. — Kaufanar
Marinković Jak.	Setko Sime. — Kaufanar.
Marchese Santo	Bole I. Reka.

Žene!

Ako trpite na stranju krvi in na podobnih boleznih, tedaj pišite na P. Ziervas-a
Kalk 244 pri Kolinu ob Rani.

Nekatera od sto in sto zahvalnih pisem:
„Gospa B. iz W. piše: Lepa hvala! Vaše sredstvo je učinkovalo že 3. dan.“
Gospa L. v M. piše: „Priporočila bom vsakomu Vaše izvrstno sredstvo ter ne bom sama nikoli brez njega.“

Arhitekt S. v M. piše: „Za izborno postrežbo se zahvaljujem. Pri moji ženi je Vaše sredstvo že po 3-dnevni rabi bolečin učinkovalo.“

Proti pošiljavi 1 marke nemške veljave (tudi v znakah) pošljem knjigo: „Motenje perjode“ spisal dr. Med. Levis. — Pojasnila brezplačno.
Za odgovor naj se priloži znamko.

Javna zahvala.

Podpisana se zahvaljujeva zavarovalni banki „CROATIA“ v Trstu, katera je nama škodo po požaru vestno precenila in točno iplačala. Isto prip ročava vsakomur.

Škrebina, 11. aprila 1908.

Jos. in And. Dugulin l. r.

Lepa soba
z dobro hrano in postrežbo
se odda takoj.

Pojasnila daje naše upravnistvo.

Posestniki
in trgovci z vinom!

Kdor želi imeti zdrava in nepokvarjena vina naj se obrne na

mirodilnico

A. MAZZOLI v Gorici

v Gosposki ulici št. 6.

Ista ima veliko zalogo vsakovrstnih pripomočkov, da se odstrani katerakoli bolezen pri vinu.

Posebno pa priporoča:

Pripomoček za čiščenje vina.
Pripomoček za odstranitev plesnobe (mufe).
Pripomoček za odstranitev katerekoli kisline.

Pijanosti ni več

Uzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivec to zapazil.

Prasek „COZA“ učinkuje čudovito tako, da se pivcu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prasek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično povzročilo njegovo ozdravljenje.

Prasek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogromno oseb srnanote in ponižanja, da, iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsakega dela zmogljive ljudi. Ta prasek je že marsikateroga mladeniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prasek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalami in en vzorec. Dopolnje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno je, da je prasek popolnoma neškodljiv.

COZA INSTITUTE 62, Chancery Lane, London 255 (Anglija)

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10 sto

Oglarji

kateri razumejo žgati oglje v ogelnicah (kopah), dobijo trajen zaslužek.

Ponudbe je poslati na gozdno oskrbnistvo grajščine barona Lanna, Grünau, Almtal Gorenje Avstrijsko.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir
Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski
(last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst Androna della Torre št. 1.

Interurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloge: Solkan; Trst, Via Rettori 1, Via Lazzaretto Vecchio 32;
Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novo obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadrž e glavice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate e šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane „Original“ le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekošljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Pach“, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Dr. E. Volčič v Novem mestu
(Rudolfovo : Kranjsko)
je uredil in izdal:

1. Civilno-pravdni red in sodni pravilnik z drugimi civilno-pravdnimi zakoni. — Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem tvare je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvatskem jeziku. — Obseg XII. in 909 strani; cena vezani knjigi 8 K. poština 55 v.

2. Odvetniška tarifa določila v slovenskem in hrvatskem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 v. — Knjigi se dobivate v „Slovenski knjigarni“

A. Gabršček v Gorici.

Novodošlo blago za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici

tekališče Josipa Verdi štey. 33
v podružni delavnici na Tržaški cesti v
lastni hiši (v bližini g. Črnigaja).

Opozarja se gg. odje-
malce, da je došla rav-
nokat velika množina
raznovrstnega blaga iz
avstrijskih in angleških
tovaren najrazličnejših
kakovosti

za vsaki stan.

Največji dobitki
Mark 600.000

Naznanilo

sreče.

Za dobitke garan-

tira država

Vabilo k udeležbi

dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero garantira država
Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekerniste denarne loterije
so sledeči: Največji dobitek je v srečnem slučaju
600.000 Mark.

1 premija à 300.000 Mk.	1 dobitek à 40.000 Mk.
1 » » 200.000 »	1 » » 30.000 »
1 » » 100.000 »	7 » » 20.000 »
1 » » 50.000 »	1 » » 15.000 »
1 » » 45.000 »	11 » » 10.000 »
1 » » 40.000 »	46 » » 5.000 »
1 » » 35.000 »	103 » » 3.000 »
1 » » 30.000 »	163 » » 2.000 »
1 dobitek » 100.000 »	539 » » 1.000 »
1 » » 60.000 »	693 » » 800 »
1 » » 50.000 »	181 » » 200 »

V celem obsega loterije, katera je 7 razredov
razvrstena 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8
premajah, tako da mora približno polovica vseh
srečk z gotovostjo zadeti.

Največji dobitek 1. razreda znaša v srečnem
slučaju 50.000 Mark ter se zviša v 2. razredu na
55.000 Mark, v 3. razredu na 60.000 M., v 4. na
65.000 M., v 5. na 70.000 M., v 6. na 80.000 M.
in v 7. na 600.000 M.

Srečkanje je postavno določeno.

Cene srečkam 1. razreda so sledeče:
cela orig. srečka M. 6.— ali K 7.—
pol » » » 3.— » 350
četrt » » » 150 » 175

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno
določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim
grbom opremljenih srečkovnih listin, katere razpo-
šiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Vsak vdeležec loterije dobi takoj po dovr-
šenem srečkanju uradne listino, ne da bi jo moral
še-le zahtevati.

Izplačevanje in dopošiljanje dobitkov
se oskrbi strogo tajno.

Naročila sprejemam proti povzetju ali pa
proti naprej plačilu.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predsto-
ječega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

30. aprila.

zaupno na naslov:

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft v HAMBURGU.

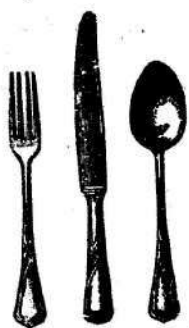
V Tolminu se prodaja ali da v najem mlin na Tolminki.

Vodna sila je izdatna in se jo da vporabiti za vsakovrstno podjetje. — Natančnejše podatke se dobi pri lastniku v Tolminu št. 85.

Bratje Tannenberger, Dunaj IX. Währingstr. 22.

Največja specialna zaloga umetnih predmetov iz kitajskega srebra, alpaka, medenine, bakra in nikla. Bogata zaloga daril za vsako priliko.

Jedilno orodje in drugi predmeti neprekosljive kakovosti.

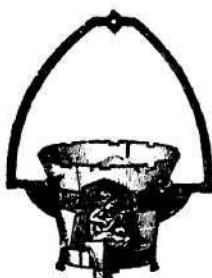

Modell „37“

Sprejemajo se razna popravila.
Dopisuje se v slovenščini, italijanščini
in nemščini.

Cenik se pošlje na zahtevo zastonj in poštne
prosto. Poština in zavojnina se pri pošiljavi
ne zaračuna.

POZOR, GOSPODJE IN MLADENIČI!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je KAPILOR št. 1. Omogoči, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanj in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K.

Naročate samo pri meni pod naslovom:

PETER JURIŠIČ,

lekarnar v Pakracu šte. 69 v Slavoniji.

POZOR, GOSPODJE IN GOSPODIČNE!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju. — KAPILOR št. 2. povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranjuje prhljaj in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanj in zahvalnic. Stane poštne prosto na vsako pošto lonček 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K.

Naroča naj se samo od mene pod naslovom:

= Peter Jurišić, =

lekarnar v Pakracu šte. 69 v Slavoniji.

Revmatizem

živčne in kožne bolezni,
rane, zrnčasta degeneracija oblisti.

Protin

mrtvoud

Ischias

Izvrstni uspehi zdravljenja

Krapinske toplice. Termalno zdravišče. Termalna pitna voda
Hrvatsko (Hrvatska Švica)

Krapinske toplice. — Termalno zdravišče. Termalna pitna voda, od veljakov priznana kot izvrstno, zdravlje pospešuje, radioaktivno termalno kopališče 38—44° Celsius. — Največji termalni tolmun v Evropi.

Zdraviški dom ima na razpolago stanovanja opremljena z vsem komfortom. — Restavracija in kavarna. — Bralne sobe. — Vpenjača. — Pokrito sprehajališče. — Krasni vrtovi. — Lepa župna cerkev. — Stalna godba. — Igrališče za športne igre. — Društvene dvorane itd. — Na razpolago so avtomobili.

Dotok in odtok vode 3800 litrov
v minuti.

Separatne kopeli v mramornatih banjah ter pršne kopeli. Sezona traja od 1. aprila do konca novembra. Cene so znižane do 1. junija in od 1. septembra dalje. Zdravnik: dr. Ed. Maj. Klinična masaža. Higijenična telovadba. Elektriziranje.

Pojasnila daje kopališka uprava v Krapini-Toplice, Hrvaško.

Od postaje Rogatec, lokalna železnica: Grabelno-Rogatec. Črti: Dunaj-Trst. 2 uri oddalj. postaja Zabok-Krapinske-Toplice. (Na črti Čakatura-Zagreb) 1 uro. Udobni poštni vozovi so na razpolago na obeh postajah. Zasebni avtomobili se pošljejo na zahtevo na sledeče postaje: Zabok-Krapinske-Toplice, Rogatec in Poličane.

**! Kako vlita
stoji obleka
kupljena pri tvrdki
J. MEDVED
Gorica.**

Priporočajo se tudi
čevlji in klobuki najboljšega izdelka.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo najstarejšo firmo

Zwischenbart, Basel (Švica) Centralbahnhof 2.

Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

Steckepferd-

lilijino mlečnato milo

je najnežnejše milo za kožo.

Goriška tovarna mila A. Gabršček.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole — Koza s solncem.**

Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!